

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Místní samospráva a rozvoj malých obcí
(komparativní případová studie obcí Jasenná a Bohuslavice)**

**Autor práce: Bc. Šárka Kvirencová
Vedoucí práce: Ing. Jan Čopík, Ph.D.**

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Šárka Kvirencová

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Hradec Králové

Název práce

Místní samospráva a rozvoj malých obcí (komparativní případová studie obcí Jasenná a Bohuslavice)

Název anglicky

Local Government and development of small municipalities (comparative case study of municipalities Jasenná and Bohuslavice)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybrané obce Jasenná a Bohuslavice ležící v Královéhradeckém kraji (okres Náchod). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obcí.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích (lokální politické subjekty, zájmové skupiny a podobně).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obcí.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako komparativní případová studie dvou obcí. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Jasenná, Bohuslavice, obec, starosta, místní samospráva, rozpočet obce, rozvoj obce, komunální volby, volební strana, kandidátní listina

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, J. (ed.). *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-187-3.
- BERNARD, J. – KOSTELECKÝ, T. – ILLNER, M. – VOBECKÁ, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČMEJREK, J. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.
- ČMEJREK, J. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Davle: Alfa Nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-87168-10-3.
- ČOPÍK, J. – KOPŘIVA, R. – ČMEJREK, J. *Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic*. Local Government Studies. 2019. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.
- HEINELT, H. – MAGINER, A. – CABRIA, M. – REYNAERT, H. (eds.). *Political leaders and Changing Local Democracy. The European Mayor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.
- VODIČKA, K. – CABADA, L. *Politický systém České republiky : historie a současnost*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-337-6.
-

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2021

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Místní samospráva a rozvoj malých obcí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.03.2021

Bc. Šárka Kvirencová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu diplomové práce Ing. Janu Čopíkovi Ph.D. a představitelům obcí Jasenná a Bohuslavice, kteří mi věnovali svůj čas k poskytnutí informací, názorů a zkušeností.

Místní samospráva a rozvoj malých obcí (komparativní případová studie obcí Jasenná a Bohuslavice)

Abstrakt

Tato diplomová práce je komparativní případovou studií srovnávající dvě obce – Jasennou a Bohuslavice, na základě stanovených ukazatelů.

Teoretická část práce se zaměřuje na vymezení základních pojmů. Jedná se zejména o obecní samosprávu a vymezení její působnosti, orgány obce, rozpočet obce a systém komunálních voleb.

Praktická část diplomové práce se věnuje stručnému představení obcí z hlediska historie i současnosti. Na představení obcí navazuje část týkající se analýzy a vyhodnocení socioekonomických a demografických ukazatelů. Nejpodstatnější úsek praktické části se zaměřuje na hospodaření obcí v letech 2016 až 2019, místní samosprávu a komunální volby. Tato část je také zaměřena na vnitřní politické mechanismy. Závěr práce je věnován shrnutí a porovnání zjištěných výsledků. Cílem je najít odpověď na otázku, jaký vliv mají starostové v oblasti navrhování a prosazování investičních záměrů.

Zpracováním této studie se potvrdil předpoklad, že dominantním aktérem malé obce v rámci rozhodovacích procesů je především starosta, který je hlavním iniciátorem rozvojové agendy obce. Je to především on, kdo přichází s podněty k investičním akcím a zajišťuje jejich financování vyhledáváním dostupných dotačních titulů.

Klíčová slova: Jasenná, Bohuslavice, obec, starosta, místní samospráva, rozpočet obce, rozvoj obce, komunální volby, volební strana, kandidátní listina

Local government and development of small municipalities

(comparative case study of municipalities Jasenná and Bohuslavice)

Abstract

This thesis is a comparative case study comparing two municipalities – Jasenná and Bohuslavice, on the basis of fixed indicators.

The theoretical part of the thesis focuses on basic terms definition. This is in particular: on municipal self-government and the definition of its competence, municipal authorities, the municipal budget and the municipal election system.

The practical part of the thesis deals with a brief presentation of municipalities from the point of view of history up to the present days.

The presentation of municipalities is followed by a section on the analysis and evaluation of socioeconomic and demographic indicators. The essential part of the practical part focuses on the management of municipalities between 2016 and 2019, local government and municipal elections. This part is also focused on internal policy mechanisms.

The conclusion of the thesis is devoted to summing up and comparing the results found. The aim is to find an answer to the question of what influence and impact mayors have on designing and promoting investment projects.

Formation of this study confirmed the assumption that the dominant actor of the small municipality in the decision-making processes is primarily the mayor, who is the main initiator of the development agenda of the municipality. It is primarily he who comes up with incentives for investment actions and ensures their financing by searching for available grant titles.

Keywords: Jasenná, Bohuslavice, municipality, mayor, local government, municipal budget, municipality development, municipal elections, electoral party, candidate list

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická část.....	15
3.1 Veřejná správa.....	15
3.1.1 Typy obecních zřízení.....	16
3.1.2 Samostatná působnost.....	16
3.1.3 Přenesená působnost	17
3.2 Obec	17
3.2.1 Samostatná působnost obce	18
3.2.2 Přenesená působnost obce	18
3.3 Orgány obce	19
3.3.1 Zastupitelstvo obce	19
3.3.2 Rada obce.....	21
3.3.3 Starosta, místostarosta obce.....	21
3.3.4 Výbory zastupitelstva, komise rady.....	21
3.4 Rozpočet obce	22
3.4.1 Střednědobý výhled rozpočtu	22
3.4.2 Rozpočet	23
3.4.3 Příjmy rozpočtu obce	24
3.4.4 Výdaje rozpočtu obce	25
3.4.5 Rozpočtová skladba	25
3.4.6 Zásady v rozpočtovém hospodaření a rozpočtovém procesu	25
3.4.7 Rozpočtový proces.....	27
3.5 Volební systém v České republice	27
3.5.1 Funkce voleb.....	27
3.5.2 Volební právo	28
3.5.3 Způsoby volby	29
3.5.4 Volební klauzule	30
3.5.5 Volební formule.....	30
3.6 Rozvoj malých obcí a jejich samospráva	31
3.6.1 Lokální politické systémy	31
3.6.2 Zapojení občanů do politického procesu	34
3.6.3 Sestavování kandidátních listin	34
3.6.4 Mezery volebního systému	35

3.6.5	Rozhodování v obci	35
4	Vlastní práce	37
4.1	Obec Jasenná	37
4.1.1	Historie obce	38
4.1.2	Zájmové organizace a sdružení	38
4.1.3	Dobrovolné svazky obcí.....	39
4.2	Obec Bohuslavice.....	40
4.2.1	Historie obce	41
4.2.2	Zájmové organizace a sdružení.....	42
4.2.3	Dobrovolné svazky obcí.....	42
4.3	Demografický vývoj v obcích	43
4.3.1	Vývoj počtu obyvatel v obci Jasenná.....	43
4.3.2	Vývoj počtu obyvatel v obci Bohuslavice	44
4.3.3	Shrnutí demografického vývoje	45
4.4	Hospodaření vybraných obcí.....	46
4.4.1	Hospodaření obce Jasenná	46
4.4.2	Hospodaření obce Bohuslavice	48
4.4.3	Shrnutí hospodaření obcí	50
4.5	Komunální systém voleb ve vybraných obcích a místní samospráva	51
4.5.1	Komunální volby v obci Jasenná	51
4.5.2	Samospráva obce Jasenná	55
4.5.3	Komunální volby v obci Bohuslavice.....	58
4.5.4	Samospráva obce Bohuslavice.....	63
4.5.5	Shrnutí samosprávy a komunálních voleb	64
5	Porovnání stylu řízení v obcích	66
6	Závěr.....	70
7	Seznam použitých zdrojů.....	73
8	Přílohy	76
8.1	Příloha č. 1 – kandidátní listiny obce Jasenná v roce 2014.....	76
8.2	Příloha č. 2 – zvolení členové zastupitelstva obce Jasenná v roce 2014.....	77
8.3	Příloha č. 3 – kandidátní listiny obce Jasenná v roce 2018.....	78
8.4	Příloha č. 4 – zvolení členové zastupitelstva obce Jasenná v roce 2018.....	80
8.5	Příloha č. 5 – kandidátní listiny obce Bohuslavice v roce 2014.....	80
8.6	Příloha č. 6 – zvolení členové zastupitelstva obce Bohuslavice v roce 2014 ..	82
8.7	Příloha č. 7 – kandidátní listiny obce Bohuslavice v roce 2018.....	83
8.8	Příloha č. 8 – zvolení členové zastupitelstva obce Bohuslavice v roce 2018 ..	84
8.9	Příloha č. 9 – přepis rozhovoru s Ing. Jitkou Slezákovou	85
8.10	Příloha č. 10 – přepis rozhovoru s Vladimírem Tláskalem.....	90

8.11 Příloha č. 11 – přepis rozhovoru s Jiřím Tojnarem a Vlastimilem Nývltem ...	91
8.12 Příloha č. 12 – přepis rozhovoru s Mgr. Milanem Školníkem	92

Seznam obrázků

Obrázek 1: znak obce Jasenná	37
Obrázek 2: znak obce Bohuslavice	40

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva	20
Tabulka 2: Typologie vůdcovských stylů starostů	32
Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel.....	44
Tabulka 4: Vývoj počtu obyvatel.....	44
Tabulka 5: Počet obyvatel obcí.....	45
Tabulka 6: Hospodaření obce Jasenná.....	47
Tabulka 7: Hospodaření obce Bohuslavice	49
Tabulka 8: Kandidátní listina Tělocvičná jednota Sokol.....	76
Tabulka 9: Kandidátní listina Za obec Jasennou	76
Tabulka 10: Kandidátní listina Hasiči	77
Tabulka 11: Zvolení členové zastupitelstva.....	77
Tabulka 12: Kandidátní listina Za obec Jasennou	78
Tabulka 13: Kandidátní listina Hasiči	79
Tabulka 14: Kandidátní listina Tělocvičná jednota Sokol.....	79
Tabulka 15: Zvolení členové zastupitelstva.....	80
Tabulka 16: Kandidátní listina KDU-ČSL	80
Tabulka 17: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 2	81
Tabulka 18: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 1	81
Tabulka 19: Kandidátní listina ODS a NK	82
Tabulka 20: Kandidátní listina ČSSD.....	82
Tabulka 21: Zvolení členové zastupitelstva.....	82
Tabulka 22: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 1	83
Tabulka 23: Kandidátní listina SNK pro Bohuslavice.....	83
Tabulka 24: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 2	84
Tabulka 25: Zvolení členové zastupitelstva.....	84

Seznam grafů

Graf 1	46
Graf 2	46
Graf 3	48
Graf 4	50
Graf 5	53
Graf 6	54
Graf 7	55
Graf 8	60
Graf 9	62
Graf 10	63

1 Úvod

Téměř do konce 20. století, přesněji do roku 1990, existovaly národní výbory, které zastávaly funkci orgánů veřejné moci. V roce 1990 byly národní výbory všech stupňů zrušeny a nahrazeny novým uspořádáním územní veřejné správy. Od té doby je obnovena obecní samospráva. Občané tehdy dostali možnost politického rozhodování, získali právo volit a právo být volen.

Základní jednotku veřejné správy představuje obec. Na území České republiky najdeme více než 6 250 obcí. Řízení obcí probíhá na základě komunální politiky, kterou ovlivňuje celá řada faktorů. Mezi tyto faktory můžeme zařadit demografickou strukturu obyvatelstva, chování aktérů, místní sdružení a další socioekonomické ukazatele. Komunální volby probíhají každé čtyři roky. Současné volební období skončí na podzim v roce 2022. Většinu pravomocí má zastupitelstvo obce, které je klíčovým orgánem územní samosprávy. Důležitou funkci zastává v obci také starosta, který obec řídí a s podporou zastupitelstva rozhoduje o investicích a hospodaření v obci.

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku místní samosprávy a rozvoj malých obcí. Práce je vypracována jako komparační studie obcí Jasenná a Bohuslavice, které se nachází v Královéhradeckém kraji. K výběru těchto obcí vedl autorku mimo jiné blízký vztah a rodinné vazby.

Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je zaměřena na vymezení základních pojmů obecní samosprávy, komunálních voleb a hospodaření obcí. Blíže je rozebrána charakteristika obcí, demografické ukazatele, hospodaření obcí od roku 2016, výsledky komunálních voleb se zaměřením na poslední dvě volební období a uskutečněné investiční akce. V závěru práce je provedeno shrnutí a porovnání všech zkoumaných aspektů u vybraných obcí.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem této diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoj malých obcí. Výzkum je zaměřen na obce Jasenná a Bohuslavice, které leží v Královéhradeckém kraji. Tyto obce byly vybrány na základě své podobnosti. Těmito podobnostmi jsou především velikost obce, poloha obce a spolupráce ve stejných dobrovolných svazcích obcí. Dalším důvodem je také autorčin blízký vztah k nim a rodinné vazby. Jedná se o komparativní případovou studii těchto vybraných obcí. V rámci tématu diplomové práce jsou stanoveny tyto cíle:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obcí a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích.
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obce.

Cílem práce je také nalézt odpovědi na následující otázky:

1. Kdo ve vybraných obcích přichází s podněty k investičním akcím a tím i rozvoji obce?
2. Mají obce dostatečný objem finančních prostředků na běžný chod obce a jakým způsobem řeší případný nedostatek finančních prostředků?
3. Kým je tvořena místní samospráva? Kandidují místní občané na listinách politických stran nebo jako sdružení místních nezávislých kandidátů?

2.2 Metodika

Pro vypracování práce byl využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce je vypracována jako komparativní případová studie obcí Jasenná a Bohuslavice. V práci byly použity dvě techniky sběru dat. První technikou je studium dokumentů a druhou dotazování pomocí rozhovorů s představiteli obcí.

Mezi studované dokumenty patřily informace a data získaná z databáze Českého statistického úřadu, dále zápisy ze zastupitelstev obcí a údaje volně přístupné na elektronických úředních deskách obcí.

Důležitými podklady pro vypracování této práce byly také rozhovory s představiteli obcí. V obci Jasenná to byl rozhovor se starostkou Ing. Jitkou Slezákovou a zastupitelem Vladimírem Tlaskalem. Každý z nich kandidoval z jiného sdružení nezávislých kandidátů. V obci Bohuslavice se jednalo o starostu Jiřího Tojnara, místostarostu Vlastimila Nývltu a opozičního zastupitele Mgr. Milana Školníka. Každý z nich také kandidoval z jiného sdružení nezávislých kandidátů. Přepisy všech rozhovorů nalezneme v příloze.

3 Teoretická část

3.1 Veřejná správa

Veřejnou správu lze charakterizovat jako správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Tím je dána její nenahraditelná úloha jako specifické společenské činnosti řídicího a organizačního charakteru zaměřené na veřejné záležitosti a determinované veřejným zájmem. Takto je definována veřejná správa funkčním pojetím. Institucionální pojetí definuje pojem jako soustavu subjektů a vykonavatelů veřejné správy a jejich struktury. Veřejná správa totiž není momentální činností, nýbrž i trvalým společenským jevem. (Kadečka, Rigel, Brno 2009, 3)

Jiná publikace říká, že jakákoli veřejná moc, vykonávána mimo moc zákonodárnou či soudní, je prováděna jako tzv. veřejná správa. Veřejná správa se může realizovat ve třech podobách jako moc státní, samospráva (územní, profesní) a jiné veřejnoprávní korporace. Nositelem veškeré veřejné moci je stát, který z ní ale může část přenechat jiným subjektům nestátního charakteru. Územní samospráva se tedy podílí na výkonu tzv. zbývající veřejné moci, tj. na té části veřejné moci, která zbývá mimo moc státní. Zbývající veřejná moc je státem v příslušném rozsahu svěřena subjektům nestátního charakteru k samosprávnému obhospodařování v úvahu přicházejících veřejných záležitostí. Je však od ní svým způsobem odvozena a nemůže s ní být v rozporu. Subjekty nestátního charakteru jsou veřejnoprávní korporace, které svou objektivitu v jistém smyslu odvozují od státu. Veřejnoprávní korporace se obvykle člení dle kritéria územního a zájmového. Územními veřejnoprávními korporacemi jsou obce a kraje, zájmovými veřejnoprávními korporacemi jsou především profesní komory. (Balík, Praha 2009, 11-13)

Veřejná správa rozlišuje také pojmy centralizace a decentralizace. Centralizace veřejné správy představuje soustředění moci u jednoho subjektu veřejné správy. Obvykle jde o soustředění moci v rukou státu. Centrální subjekt zasahuje z pozice nadřízenosti do veškeré správní činnosti. Decentralizaci lze naopak chápat jako přenos moci z jednoho subjektu na jiné. Další pojmy jsou koncentrace a dekoncentrace. Koncentrace veřejné správy představuje soustředění výkonu veřejné správy v rámci organizační struktury jednoho veřejnomocenského subjektu. Dekoncentrace je rozdělení výkonu na více organizačních jednotek v rámci organizační struktury jednoho veřejnomocenského subjektu. Tyto pojmy lze rozčlenit také na horizontální a vertikální. Horizontální dekoncentrace znamená rozdělení působnosti a pravomoci mezi organizační složky

na stejné úrovni. Vertikální dekoncentrace představuje rozdělení působnosti a pravomoci při využití hierarchické nadřízenosti a podřízenosti. (Kadečka, Rigel, Brno 2009, 3-4)

3.1.1 Typy obecních zřízení

Plná samospráva

Veškerá veřejná správa v území je vykonávána jako samospráva, podléhá však kontrole parlamentu. Tento systém se realizuje především v anglosaských zemích, je označován jako anglický. (Balík, Praha 2009, 13)

Oddělená státní správa a samospráva

Na jednom území existuje jak zvláštní orgán samosprávný, tak zvláštní orgán státní. Tento model se poprvé uplatnil za francouzské revoluce ve Francii, proto je nazýván francouzský. (Balík, Praha 2009, 13)

Smíšená veřejná správa

Na orgány územní samosprávy jsou v rámci tzv. přenesené působnosti přeneseny některé úkoly státní správy; v těch samosprávné orgány nejednají jako samosprávné, ale jako orgány státní správy řízené nadřízenými státními orgány. Stát fakticky racionálně využívá existující „infrastrukturu“ místní samosprávy. Tento model se rozvinul především v německém prostoru, často nese označení německý. Tento model realizuje celá střední Evropa, včetně českých zemí. (Balík, Praha 2009, 13)

3.1.2 Samostatná působnost

Přirozená (samostatná) působnost je vymezována jako vše, co se týká zájmu obce a co obec může sama vykonávat. (Balík, Praha 2009, 13)

Samostatná působnost může být definována i jako přímá státní správa, kterou vykonávají bezprostředně státní orgány, tedy jednotlivé organizační složky státu. (Kadečka, Rigel, Brno 2009, 5)

3.1.3 Přenesená působnost

Přenesenou působnost můžeme nazývat jako nepřímou státní správu, která je vykonávána veřejnoprávními korporacemi nebo i soukromými osobami fyzickými či právnickými, jimž byl výkon státní správy propůjčen na základě zákona. (Kadečka, Rigel, Brno 2009, 5)

Přenesená působnost spočívá v plnění určitých veřejných záležitostí, které jsou na obec delegovány státem. (Balík, Praha 2009, 13)

3.2 Obec

Základním územním samosprávným celkem je v České republice obec. Obecní samospráva byla obnovena v roce 1990 zákonem o obcích. Území obce je tvořeno jedním nebo více katastrálními územími. Každá obec se dále může členit na části. Obce se od sebe liší rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti rozlišujeme tři druhy obcí. (MV ČR, Praha 2009, 27)

1. Obce se základním rozsahem přenesené působnosti – všechny obce.
2. Obce s širším rozsahem přenesené působnosti – obce vykonávají státní správu v přenesené působnosti i na území druhých obcí, tj. pro obce spadající do jejich správního obvodu. V této kategorii najdeme 388 pověřených obecních úřadů.
3. Obce s rozšířenou působností – tyto obce jsou stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb., kde jsou všechny tyto obce vyjmenovány. Celkem je jich 205.

Karel Vodička ve své publikaci Politický systém České republiky říká, že obec je základní jednotkou místní samosprávy České republiky. Obec je upravena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Podle serveru kdekoliv.cz je v České republice 6 253 obcí.

Zákon o obcích definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek vymezený hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. V právních vztazích vystupuje obec svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec také pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Její další úlohou je chránit veřejný zájem. (zákon č. 128/2000 Sb.)

Obec vykonává jednak samostatnou působnost, jednak působnost přenesenou, je tedy jakousi dvojjedinou bytostí. V rámci samostatné působnosti realizuje jakožto územní samosprávná korporace své právo na samosprávu. V rámci přenesené působnosti pak jedná jako vykonavatel státní správy, kterou na ni zákonem přeneše stát. (Vodička, 2007, 305)

3.2.1 Samostatná působnost obce

Samostatná působnost obce je upravena zákonem o obcích v hlavě II. Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Obec je při výkonu samostatné působnosti vázána pouze zákonem nebo jeho prováděcími předpisy.

Do samostatné působnosti obce podle zákona o obcích patří rozhodování zastupitelstva obce ve věcech rozvoje obce, rozpočtu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek, vyhlášení místního referenda a další pravomoci zastupitelstva obce. V samostatné působnosti je také rozhodování o některých právních jednáních. Mezi nimiž je nabytí a převod hmotných nemovitých věcí, poskytování věcných darů, poskytování dotací a další úkony vyjmenované v § 85 zákona o obcích. Samostatná působnost je svěřena také radě obce. Radě obce je v samostatné působnosti vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti a další věci vyjmenované v § 102 zákona o obcích.

Obec spravuje samostatně záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům, a záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Pokud zákon nestanoví, že se jedná o samostatnou nebo přenesenou působnost, platí, že jde o působnost samostatnou. Toto rozlišení je nutné z procesních i finančních důvodů. (MV ČR, Praha 2009, 30)

3.2.2 Přenesená působnost obce

Přenesená působnost je upravena zákonem o obcích v hlavě III. Při výkonu přenesené působnosti je obec vázána nejen zákonem, nýbrž také směrnicemi vyšších orgánů státní správy. Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí zákony a jinými právními předpisy, usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů a opatřeními příslušných orgánů veřejné správy.

Pro výkon přenesené působnosti rozlišujeme v současné době podle míry přenesení státní správy následující kategorie obcí:

- ✓ obec,
- ✓ obec s matričním úřadem,
- ✓ obec se stavebním úřadem,
- ✓ obec s pověřeným obecním úřadem,
- ✓ obec s rozšířenou působností.

Orgány všech obcí vykonávají přenesenou působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, v základním rozsahu a pro svůj správní obvod, který je totožný s územním obvodem obce. Orgány obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcím a vedle této přenesené působnosti vykonávají ve stanoveném správním obvodu i přenesenou působnost jim svěřenou zvláštními zákony. Obec s rozšířenou působností je i obcí s pověřeným obecním úřadem. (MV ČR, Praha 2009, 30)

3.3 Orgány obce

Obec je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec jedná prostřednictvím svých orgánů, respektive funkcionářů – fyzických osob. Zákon o obcích v § 5 rozlišuje zastupitelstvo obce, radu obce, starostu, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Orgánem obce může být také komise, pokud jí byl svěřen výkon přenesené působnosti.

3.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce představuje ústřední orgán obecní samosprávy. Tento orgán je tvořen občany, kteří byli zvoleni v obecních volbách. Funkční období členů zastupitelstva trvá 4 roky. Počet členů zastupitelstva se stanovuje na základě počtu obyvatel obce. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 39)

3.3.2 Rada obce

Základní charakteristikou rady obce je skutečnost, že je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Jde o orgán, který je za výkon své práce odpovědný zastupitelstvu. Členy rady jsou z titulu své funkce starosta, místostarosta a radní; všichni jsou voleni z řad členů zastupitelstva. (Balík, Praha 2009, 72)

Počet členů rady je vždy lichý, v rozmezí 5-11 členů, přičemž nesmí překročit jednu třetinu všech členů zastupitelstva. Rada se usnává nadpoloviční většinou všech členů. Rada se nezřizuje v obcích se zastupitelstvem menším než 15 členů. V takovém případě téměř všechny její funkce vykonává starosta. (Balík, Praha 2009, 72-74)

3.3.3 Starosta, místostarosta obce

Nejviditelnějším orgánem obecního zřízení je starosta, který zastupuje obec navenek. Starostu i místostarostu volí ze svých řad zastupitelstvo absolutní většinou všech zastupitelů a jemu se také odpovídají. (Balík, Praha 2009, 74-75)

3.3.4 Výbory zastupitelstva, komise rady

Zastupitelstvo může zřídit své iniciativní a kontrolní orgány v podobě výborů. Stejně tak rada své iniciativní a kontrolní orgány komise. Zastupitelstvo nemůže zřizovat komise a rada nemůže zřizovat výbory. V obcích, kde není ustavena rada, zřizuje komise nikoli zastupitelstvo, ale starosta. (Balík, Praha 2009, 78)

Zastupitelstvo má vždy povinnost zřídit dva výbory – kontrolní a finanční. V obcích, kde žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje zastupitelstvo povinně také výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona; příslušníci národnostních menšin musí vždy tvořit nejméně polovinu všech členů výboru. (Balík, Praha 2009, 78)

Výbor se schází podle potřeby, jeho usnesení se vyhotovuje písemně a podepisuje ho předseda výboru. Usnesení je platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru. Výbor plní úkoly, kterými jej pověřil zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce. (Balík, Praha 2009, 78-79)

V částech obce může zastupitelstvo zřídit osadní nebo místní výbory. Osadní výbor má minimálně tři členy. Členy osadního výboru jsou občané, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen.

Komise předkládají stanoviska a náměty komise radě. Její členy vybírá rada. Komise je rovněž výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Pak může být jejím předsedou jen osoba, která prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi. (Balík, Praha 2009, 78-79)

3.4 Rozpočet obce

Rozpočet obce je upraven zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V tomto zákoně najdeme tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů, pravidla hospodaření s finančními prostředky a také zřizování a zakládání právnických osob. Rozpočet je nejdůležitějším nástrojem finančního řízení obce. Hospodaření obcí je závislé na struktuře majetku, daních a dotacích. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018, 7)

Územní samosprávný celek vede účetnictví podle zvláštního zákona. Obec sestavuje střednědobý výhled rozpočtu a také rozpočet. (zákon č. 250/2000 Sb.)

3.4.1 Střednědobý výhled rozpočtu

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se zabývá střednědobým výhledem rozpočtu v § 3. Střednědobý výhled rozpočtu je tedy nástrojem samosprávného územního celku a slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Střednědobý výhled rozpočtu obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku po celou dobu trvání závazku.

Návrh střednědobého výhledu rozpočtu musí samosprávný celek zveřejnit na úřední desce i na elektronické úřední desce nejméně 15 dnů přede dnem zahájení jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku. Toto zveřejnění musí dle zákona trvat až do schválení střednědobého výhledu rozpočtu. Občané mohou své připomínky

k návrhu střednědobého výhledu rozpočtu uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při zveřejnění návrhu nebo ústně při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva města.

Střednědobý výhled rozpočtu musí obec zveřejnit na úřední desce a elektronické úřední desce do 30 dnů od jeho schválení. Tímto způsobem musí být zveřejněn až do schválení nového střednědobého výhledu rozpočtu.

Střednědobý výhled rozpočtu prognózuje hospodaření obce ve zjednodušené podobě, obsahuje souhrnné ukazatele, kterými jsou celkové příjmy a výdaje, pohledávky a závazky o dlouhodobě realizovaných záměrech. Obecní úřad a finanční výbor zastupitelstva obce se zpravidla podílejí na sestavení střednědobého výhledu rozpočtu. Rada obce a zastupitelstvo obce se podílejí na projednávání návrhu střednědobého výhledu rozpočtu. Zastupitelstvo obce je orgánem obce, který střednědobý výhled rozpočtu schvaluje. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018, 8)

3.4.2 Rozpočet

Rozpočet obce je upraven v § 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočet je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování ročního rozpočtu vychází obec ze střednědobého výhledu rozpočtu. Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku. Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo se převádí do peněžních fondů. Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech. (zákon č. 250/2000 Sb.)

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet. Podnikatelská činnost územního samosprávného celku nebo svazku obcí se sleduje mimo

rozpočtové příjmy a výdaje. Její výsledek se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu územního samosprávného celku nebo svazku obcí.

Rozpočet je tedy finanční plán hospodaření obce v příslušném rozpočtovém roce, odpovídá na otázky, jaké zdroje bude mít obec k dispozici a jak může hospodárně a efektivně nakládat s majetkem obce. Rozpočet je nástroj veřejné politiky. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018, 9)

Rozpočet obcí plní tři základní funkce:

- ✓ alokační – prostřednictvím finančních prostředků v rozpočtu obce se financují potřeby obce a zajištění veřejných statků,
- ✓ redistribuční – prostřednictvím přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtu obcí je možné ovlivnit rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj v obcích,
- ✓ stabilizační – na úrovni územní samosprávy svými aktivitami ovlivňuje kvalitu života v daném území růstem ekonomického potenciálu daného území, například vybudováním technické infrastruktury.

3.4.3 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu obce jsou dle § 7 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů tvořeny příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, příjmy z výsledků vlastní činnosti, příjmy z místních poplatků, dotacemi ze státního rozpočtu a ze státních fondů, dotacemi z rozpočtu kraje a dalšími příjmy uvedenými v zákoně.

Mezi hlavní příjmy obcí patří daňové příjmy. Daňové příjmy obcí jsou tvořeny podílem na výnosech daně z přidané hodnoty, daně z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou a 60 % daně z příjmů fyzických osob z podnikání.

Výlučným daňovým příjmem obcí jsou podle zákona č. 243/2000 Sb. daně z nemovitostí, daně z příjmů právnických osob, kdy poplatníkem je příslušná obec, 30% podíl na dani z příjmů fyzických osob z podnikání rozdělovaný podle místa bydliště podnikatele a 1,5% podíl na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků rozdělený podle poměru počtu zaměstnanců v obci k 1. prosinci předcházejícího roku k součtu zaměstnanců ve všech obcích České republiky.

3.4.4 Výdaje rozpočtu obce

Z rozpočtu obce se dle § 9 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů hradí zejména závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony, výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj, jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely a další výdaje uvedené v zákoně.

Vedle těchto výdajů hradí obec ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

3.4.5 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je základní třídící proces pro peněžení operace veřejných rozpočtů. Stanovuje jednotný postup podle klasifikačního předpisu vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě. Tato vyhláška umožňuje srovnatelné sledování příjmů a výdajů a salda hospodaření a financování v soustavě veřejných rozpočtů. Vyhláška Ministerstva financí si od svého vydání prošla řadou změn. Poslední z nich nabyla účinnosti od 1. ledna 2021. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018, 11)

Zásady rozpočtové skladby:

- ✓ jednotnost – každá položka má jednoznačnou identifikaci,
- ✓ závaznost – třídění položek je závazné pro jednotlivé úrovně veřejných rozpočtů,
- ✓ stabilita – důležitá pro analýzy,
- ✓ srozumitelnost – jasně definovaná pravidla třídění,
- ✓ kompatibilita – s Evropskou unií.

3.4.6 Zásady v rozpočtovém hospodaření a rozpočtovém procesu

Rozpočtový proces upravuje zákon o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok, zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní, zákon o finanční kontrole ve veřejné správě, vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě a další právní předpisy. Následující zásady vycházejí z těchto právních předpisů. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018, 17-18)

1. Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu

Finanční hospodaření obcí je roční a rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Hospodaření podle ročního rozpočtu je povinné. Zahrnuje pouze příjmy přijaté v kalendářním roce a výdaje čerpané v kalendářním roce.

2. Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu

Kvalita rozpočtu se odvíjí od reálnosti jeho splnění, od správného a co možná nejpřesnějšího odhadu příjmové a výdajové stránky. Nezbytné je odhadnout výdajovou část rozpočtu, investiční a neinvestiční výdaje.

3. Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu

Tato zásada závisí na rozpočtové skladbě, která je dána vyhláškou Ministerstva financí. Vnitřní členění je společné pro všechny územní rozpočty.

4. Zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu

Při sestavování rozpočtu by měla být snaha o vyrovnané hospodaření s rozpočtovými prostředky tak, aby výdaje odpovídaly rozpočtovým příjmům. Když výdaje převyšují příjmy, jedná se o schodkový rozpočet. Schodek lze uhradit finančními prostředky z minulých let, půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí. V případě, že příjmy jsou vyšší než výdaje, jedná se o přebytkový rozpočet, kdy některé příjmy daného roku jsou určeny k využití v následujících letech.

5. Zásada publicity

Slouží k tomu, jak informovat veřejnost o rozpočtovém hospodaření s veřejnými financemi, které by mělo být průhledné, transparentní a efektivní. Jde o informování veřejnosti, aby se mohla vyjádřit k hospodaření obce. To je důležitý předpoklad veřejné kontroly.

6. Zásada účelovosti rozpočtu

Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze k účelům, pro které byly určeny ve struktuře dle platné rozpočtové skladby. Obce jsou povinny respektovat účel použití rozpočtových prostředků z přijatých dotací EU, ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtu kraje nebo z uzavřených smluv. Dojde-li k porušení účelovosti, jedná se o porušení rozpočtové kázně.

7. Zásada efektivnosti a hospodárnosti

S rozpočtovými prostředky v rámci rozpočtového procesu musí být nakládáno ze strany obcí efektivně a hospodárně.

3.4.7 Rozpočtový proces

Celý rozpočtový proces je upraven ve třetí části zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočtový proces je rozdělen do čtrnácti bodů, kterými by se měla řídit samospráva. Je zde upraveno sestavení a zveřejnění rozpočtu, rozpočtová skladba, rozpočtové provizorium, změny rozpočtu, závěrečný účet a další podmínky pro postup rozpočtového procesu.

3.5 Volební systém v České republice

Volební systém je upraven zvláštními zákony pro jednotlivé druhy voleb. Pro volby do Evropského parlamentu je to zákon č. 62/2003 Sb., pro parlamentní volby zákon č. 247/1995 Sb., pro volby do zastupitelstev krajů zákon č. 130/2000 Sb. a pro volby do zastupitelstev obcí zákon č. 491/2001 Sb. Podle Ministerstva vnitra je připravován návrh volebního kodexu, který by obsahoval právní úpravu všech voleb. Regulérnost voleb je přezkoumatelná soudně. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018, 14)

Hlavním úkolem voleb je zjistit aktuální rozložení politických sil v daném politickém prostoru a zajistit jim odpovídající reprezentaci. Od volebních výsledků se pak odvíjejí další kroky, jako rozdělení mandátů, vytvoření většiny a exekutivy, zformování opozice, která pak většinu a exekutivu kontroluje. Spolu s tím volby umožňují zjistit aktuální požadavky a priority společnosti. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 51)

3.5.1 Funkce voleb

Kontrolní

Pravidelně se opakujícím výběrem mezi politickými alternativami získávají občané možnost kontrolovat zastupitelské i exekutivní orgány a v případě nespokojenosti s politickou reprezentací ji mohou vyměnit. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 51)

Legitimizační

Aktem voleb získává legitimitu nejen zvolený orgán, ale i další orgány, jež svou podobu a legitimitu odvozují od zastupitelského orgánu přímo voleného voliči. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 51)

Integrační

Politické síly, jež se ve volbách střetávají, reprezentují různé, někdy i značně odlišné zájmy, priority a cíle. Aktem voleb dochází k jejich integraci a současně k integraci celé společnosti. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 51)

3.5.2 Volební právo

České zákony rozlišují aktivní a pasivní volební právo nebo také právo volit a právo být volen. Podmínky aktivního i pasivního práva jsou vymezeny Ústavou České republiky a také jednotlivými volebními zákony.

Aktivní volební právo = právo volit

Podmínky aktivního volebního práva jsou upraveny v Ústavě a příslušných volebních zákonech. Ústava říká, že právo volit má každý občan České republiky, který dosáhl věku nejméně 18 let. Podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí může v komunálních volbách volit občan obce, který plní podmínky stanovené Ústavou a je v této obci přihlášen k trvalému pobytu. Právo volit má i státní občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, dosáhl věku nejméně 18 let, je držitelem potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky a je přihlášen k pobytu v této obci. (§ 4 zákona o volbách od zastupitelstva obcí)

Pasivní volební právo = právo být volen

Právo být volen je u každého druhu voleb odlišné. Ve stejných volbách může každý kandidovat pouze jednou. Při volbách do zastupitelstev obcí má pasivní volební právo každý, kdo plní podmínky stanovené Ústavou pro aktivní volební právo. Členem zastupitelstva tedy může být zvolen každý volič, který nemá ve dnech voleb omezenou svéprávnost k výkonu volebního práva či omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody. (§ 5 zákona o volbách od zastupitelstva obcí)

3.5.3 Způsoby volby

Přísně vázané kandidátní listiny

Volič nemá žádnou možnost měnit pořadí osob ani hlasovat pro kandidáty různých listin. Mandáty jsou kandidáty přiznávány výhradně podle pořadí stanoveného stranou. Tento systém umožňuje kandidujícím stranám silnou kontrolu výběru svých budoucích reprezentantů. V českých zemích tento systém fungoval v době tzv. první republiky. (Balík, Praha 2009, 95)

Vázané kandidátní listiny

Fungují tak, že pořadí kandidátů sice také určuje nominující subjekt, volič ale může udělovat své preference. Volební systém pak stanovuje nutnou výši odevzdaných hlasů, který umožňuje kandidátovi „přeskočit“ na základě preferencí své spolukandidáty. Volič sice nemůže přidělovat preference kandidátům z různých stran, přesto má alespoň částečnou možnost ovlivnit, kdo se za danou stranu stane poslancem. (Balík, Praha 2009, 95)

Volné kandidátní listiny

První vliv na výběr kandidátů má nominující subjekt, nicméně volič může vybírat své kandidáty z různých stran. Mandáty jsou přidělovány stranám na základě poměru všech preferencí udělených kandidátům dané strany, v jejím rámci pak ale kandidátům, kteří obdrželi nejvíce preferenčních hlasů. (Balík, Praha 2009, 95)

Volič může volbu provést třemi způsoby (Balík, Praha 2009, 97):

- ✓ na hlasovacím lístku může označit jednu volební stranu, čímž dává svůj hlas každému kandidátovi této strany,
- ✓ na hlasovacím lístku může označit jednotlivé kandidáty různých volebních stran, čímž každý z nich získává jeden hlas,
- ✓ použije kombinaci předchozích dvou způsobů, a sice označí volební stranu a z ostatních stran další jednotlivé kandidáty, čímž získávají hlas všichni jednotlivě označení kandidáti a z označené volební strany tolik kandidátů, kolik zbývá do počtu volených členů zastupitelstva po odečtení kandidátů jednotlivě označených, a to v pořadí, v němž jsou kandidáti označené strany uvedeni.

Otevřená (volná) kandidátní listina posiluje personalizaci voleb. V České republice se používá ve volbách do zastupitelstev obcí. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 56)

3.5.4 Volební klauzule

Volební klauzule, někdy označovaná jako klauzule uzavírací, je uměle stanovený práh pro vstup do zastupitelského orgánu, v němž se rozdělují mandáty. Strana musí získat určité množství hlasů, aby se mohla na rozdělování mandátů podílet. Uzavírací klauzule se používá především v proporcionálních volebních systémech, v nichž má zabránit přílišné fragmentaci zvoleného zastupitelského orgánu, jde tudíž o funkci redukční.

V České republice se uzavírací klauzule užívá ve všech typech voleb založených na principu poměrného zastoupení, tj. ve volbách do Poslanecké sněmovny, Evropského parlamentu, v krajských volbách i ve volbách obecních.

Účinnost uzavírací klauzule závisí nejen na její výši, ale i na dalších faktorech. Proto je účinnost uzavírací klauzule v různých typech voleb odlišná. Podstatná je velikost volebního obvodu. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 57-58)

Jiné zdroje definují volební klauzuli jako zákonem stanovenou hranici, kterou musí politický subjekt překonat, aby byl zařazen do procesu rozdělování mandátů. V České republice byla uzavírací klauzule zavedena v roce 2001. Její výše činí 5 % z celkového počtu hlasů ve volbách poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem kandidátů strany (nejvýše však počtem volených členů zastupitelstva). (Balík, Praha 2009, 98)

3.5.5 Volební formule

Převádění hlasů voličů na mandáty je založeno na volební formuli. Jde o matematickou operaci, jejíž použití je zakotveno v příslušném volebním zákoně. Rozlišujeme většinové a proporcionální formule. Většinové formule se používají v jednomandátových volebních obvodech, ve vícemandátových volebních obvodech se užívají proporcionální volební formule. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Praha 2010, 58-59)

Odborná literatura dělí volební formule na volební kvóty a volební dělitele. Volební kvóta zajišťuje minimální počet hlasů, které jsou potřeba k zisku jednoho mandátu. Volební dělitel vychází z předpokladu, že na zisk křesla by měl mít nárok ten subjekt, který vykazuje nejvyšší průměr hlasů na mandát. (Balík, Praha 2009, 101-102)

3.6 Rozvoj malých obcí a jejich samospráva

Venkov představuje zhruba 79 % rozlohy České republiky, na které žije 30 % obyvatel. Za venkovský prostor jsou považovány všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel, a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/km². (www.czso.cz)

Malé venkovské obce jsou součástí větších geografických celků a jejich rozvojové možnosti závisejí na regionálních charakteristikách. Důležitým rozvojovým faktorem malých obcí je vyhledávání a aktivizace vnitřních rozvojových potenciálů, kterými mohou být jejich sociální i přírodní prostředí. (Bernard, 2010, 11)

Pojem rozvoj lze chápat jako pohyb žádoucím směrem. Tímto žádoucím směrem může být pozitivní sociální změna, ekonomický či demografický růst. Ekonomickým růstem rozumíme především zvyšování konkurenceschopnosti a výkonnosti regionální či lokální ekonomiky. (Bernard, 2010, 17)

U většiny malých obcí je dominantou obytná funkce obce. V souvislosti s tím je v problematice lokálního rozvoje důležitým pojmem také kvalita života. Kvalitu života ovlivňuje řada faktorů, řadíme mezi ně: ekonomické podmínky obce, kvalitu bydlení v obci a celkovou atraktivitu obce pro její obyvatele. (Bernard, 2010, 19)

3.6.1 Lokální politické systémy

Za rozvojové aktéry venkovských obcí jsou považovány lokální samosprávy. Autorita vedení obce vyplývá nejen z legislativních pravidel, ale také na základě výsledků komunálních voleb. Členové místní samosprávy byli občany zvoleni a požívají tak jistou míru důvěry. Samosprávy obce mimo jiné hospodaří s rozpočtem, který i v malých obcích představuje zdaleka největší finanční zdroj použitelný pro péči o obec. Všestranný rozvoj území patří mezi nejdůležitější úkoly samosprávy. Nejvyšším rozhodovacím orgánem v obcích je volené zastupitelstvo. Starostové, kteří jsou zároveň členy obecních zastupitelstev, mají stejné pravomoci jako ostatní členové zastupitelstva.

Pro úspěšné rozvojové dění v obci může být důležitá schopnost starosty strategicky uvažovat a hledat možné rozvojové cíle a také způsob jejich prosazování. Výkon role starosty ovlivňuje možnosti celé samosprávy, naopak samospráva může podněcovat občanské aktivity. (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká, Praha 2011, 25-31)

Pro tvorbu typologie lokálního politického leadershipu rozlišujeme dvě klíčové dimenze. První z nich je postoj vůči výkonu moci, druhou je predispozice k výkonu moci. Na základě těchto dimenzí můžeme rozlišit 4 typy vůdcovských stylů starostů (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká, Praha 2011, 28-29):

- ✓ Vizionář – kombinuje při výkonu své role úsilí o strategické jednání a důraz na plánované změny s otevřeným postojem vyzývajícím k participaci.
- ✓ City boss – kombinuje strategický výkon moci s důrazem na autoritářské řízení úřadu.
- ✓ Facilitátor konsenzu – kooperativní vůdce, který uvažuje méně strategicky.
- ✓ Protektor – nevytváří rozvojové vize a strategie, představuje starostu trvajících na hierarchickém řízení.

Tabulka 2: Typologie vůdcovských stylů starostů

Výkon moci	KOOPERATIVNÍ	Vizionář	Facilitátor konsenzu
	AUTORITÁŘSKÝ	City boss	Protektor
		STRATEGICKÝ LEADERSHIP	REPRODUKTIVNÍ LEADERSHIP
		Orientace leadershipu	

Zdroj: vlastní zpracování na základě Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká, Praha 2011, 29.

Agenda starostů venkovských obcí a podoba jejich spolupráce s dalšími aktéry se podstatně liší od agendy starostů měst. Význam strategického uvažování, spolupráce a participace je však v obci stejně důležitý jako ve městě. Strategickou úlohou obcí může být hospodaření s rozpočtem. Důležitým strategickým dokumentem obcí je rozvojový plán obce. (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká, Praha 2011, 29-31)

Hlavním iniciátorem a realizátorem rozvojových aktivit je samospráva, zatímco starosta je nejdůležitějším aktérem samosprávy představujícím lokálního leadera. Výkon jeho role silně ovlivňuje fungování celé samosprávy. Pro úspěšné rozvojové dění v obci může být důležitá jeho schopnost strategicky uvažovat a hledat možné rozvojové cíle a způsob jejich prosazování. Výkon role starosty ovlivňuje možnosti celé samosprávy, naopak samospráva

může působit jako podněcující či inhibující činitel občanských aktivit. (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká, Praha 2011, 29-31)

Roli starostů v regionálním rozvoji České republiky určuje především specifická struktura osídlení s převahou malých obcí a velkými rozdíly mezi malými venkovskými obcemi a velkými městy. (Čopík, Kopřiva, Čmejrek, 2019, 2-3)

Komunální politiku nelze zkoumat jako jeden celek, protože úroveň politického systému nevykazuje jednotné rysy. Pro srovnávání komunálních politik obcí je nutné komunální politické systémy rozdělit do několika typů, které se od sebe odlišují zejména svojí velikostí. Rozdělení obcí do 4 velikostních kategorií dle Jüptnera (2004):

- ✓ nejmenší obce,
- ✓ obce menší střední velikosti,
- ✓ obce větší střední velikosti,
- ✓ největší obce.

Nejmenší obce mají určenou horní hranici počtu obyvatel okolo 1 700. V těchto politických systémech často kandidují nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Často zde existují maximálně dvě politické strany. Politické strany mají v těchto obcích zanedbatelný počet členů a zakládají se těsně před volbami. (Jüptner, 2004, 83-84)

Obce menší střední velikosti jsou stanoveny intervalem od 1 701 do 9 000 obyvatel. V obcích tohoto velikostního rozmezí málokdy nalezneme jednotlivě kandidující nezávislé kandidáty, mnohem častější jsou sdružení nezávislých kandidátů a politické strany s kandidáty bez politické příslušnosti. (Jüptner, 2004, 87-88)

Za obce větší střední velikosti jsou považovány ty, které mají do 45 000 obyvatel. V těchto obcích převládají politické strany s registrovanými členy doplněné kandidáty bez politické příslušnosti. (Jüptner, 2004, 92-93)

Největší obce mají více než 45 000 obyvatel a výrazným představitelem tohoto typu jsou územně členěná statutární města. Politickým systémům tohoto typu obcí jednoznačně dominují politické strany. (Jüptner, 2004, 95-97)

3.6.2 Zapojení občanů do politického procesu

Zapojení občanů do politického procesu neboli politická participace občanů je jedním z klíčových problémů zastupitelské demokracie. Moderní systémy zastupitelské demokracie se potýkají s klesající volební účastí a malým zájmem občanů o převzetí odpovědnosti v rámci politického procesu. (Čmejrek, 2008, 69)

Základním ukazatelem participace občanů je volební účast. V České republice má volební účast od roku 1990 klesající tendenci. Vliv na volební účast v obecních volbách má také velikost obce. Nejen volební účast, ale také zapojení občanů do činnosti politických stran a zájmových skupin, občanské iniciativy, různé formy vytváření veřejného mínění, aktivity územních samospráv řadíme mezi aspekty participace občanů na politickém procesu. Občanská participace může nabývat i protestních forem, jako jsou petice či akce občanského odporu. V některých případech může tato akce vyústit až do účasti ve volbách v podobě vytvoření místního sdružení nezávislých kandidátů. (Čmejrek, 2009, 25-27)

3.6.3 Sestavování kandidátních listin

Při sestavování kandidátních listin do obecních voleb postupují politické subjekty tak, že užší vedení vytipuje vhodné kandidáty, kteří by mohli voliče zaujmout. Následně je oslovení s možností kandidatury. Často jsou oslovováni i občané, kteří již kandidovali v minulých volbách. Politické stranictví však ustupují do pozadí a při volbách se jedná především o osobnosti kandidátů. (Čmejrek, 2009, 28-29)

V případě malých obcí je také charakteristické doplňování kandidátních listin lidmi, kteří ve skutečnosti nemají zájem podílet se na činnosti samosprávy. Často jsou to lidé krajních věkových skupin, kteří jsou příliš mladí nebo příliš staří. Tyto věkové skupiny kandidátů jsou znevýhodněny i v případě, že svou kandidaturu myslí vážně. Toto znevýhodnění spočívá v tom, že tyto kandidáti zpravidla nemají silnou pozici v místních organizacích, a proto nekandidují na předních místech kandidátní listiny. Jejich šance získat mandát je velmi nízká. (Čmejrek, 2008, 73-74)

3.6.4 Mezery volebního systému

Problém lokální politiky, konkrétně v případě voleb do zastupitelstev obcí, je ten, že voliči jsou přesvědčeni o jiném způsobu rozdělení mandátů, než jaký je ve skutečnosti. Volební systém pro české komunální volby je nejkomplikovanější, nejméně srozumitelný a také nejvíce zavádějící ve srovnání s ostatními volbami v České republice. Základním parametrem volebního systému je to, že každý volič má stejný počet hlasů jako je členů zastupitelstva. Volič může své hlasy rozdělovat mezi kandidáty více kandidátních listin. Tento způsob hlasování je zavádějící a umožňuje voliči myslet si, že svůj hlas dávají oblíbenému kandidátovi. Bohužel v našem volebním systému se prioritně jedná o hlas politické straně, na jejíž listině kandidát kandiduje. Pro vybraného kandidáta jde o formu preferenčního hlasu, který mu může pomoci prosadit se na volitelné místo listiny. Rozdělování mandátů po volbách probíhá následovně: hlasy, které strana obdrží jako celek, se sčítají s hlasy, které dali voliči jednotlivým kandidátům. Na základě součtu všech hlasů obdrží celá strana určitý počet mandátů. Po rozdělení počtu mandátů následuje jejich přiřazení konkrétním jménům. Teprve nyní mohou preferenční hlasy pro jednotlivé kandidáty pomoci. Aby náš kandidát na spodních místech kandidátní listiny získal mandát, musí počet získaných preferenčních hlasů výrazně překročit průměrný zisk hlasů všech ostatních kandidátů. (Lebeda, 2009, 333-338)

3.6.5 Rozhodování v obci

Na téma rozhodování byla v roce 2017 publikována studie s názvem „Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí“. Autory této studie jsou Kopřiva, Čopík a Čmejrek. Hlavním cílem této studie bylo odpovědět na otázky, jaký vliv mají místní aktéři v oblasti navrhování a prosazování investičních záměrů, kdo je iniciativní v oblasti rozvoje obce, schází se členové zastupitelstva na pracovních poradách a zda jsou vnitřní rozhodovací mechanismy závislé na velikosti obce?

Mechanismus rozhodování o vnitřních záležitostech obce není upraven zákonem, a i když za rozhodováním v samostatné působnosti obce stojí zastupitelstvo, podnět může vzejít od celé řady aktérů. Neodmyslitelnou součástí rozhodování je důvěra občanů v instituce, která úzce souvisí s politickou kulturou a rozhodovacími mechanismy. Důležitým faktorem je velikost obce.

Na základě organizace samosprávy obcí v České republice lze předpokládat, že většinový podíl rozhodování vzniká na popud zastupitelů obce. Z výše uvedené studie vyplývá, že iniciativu k investičním akcím má ve více než 80 % dotazovaných obcí starosta. Úloha starostů je tedy klíčová. V necelých 40 % dotazovaných obcí přichází iniciativa k rozhodování také od občanů obce, kteří se tímto způsobem zapojují do mechanismu rozhodování. (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, 482-493)

4 Vlastní práce

4.1 Obec Jasenná

Jasenná je nejdelší a největší obcí Jaroměřska. Obcí s rozšířenou působností je pro Jasennou město Jaroměř. Jasenná leží v okrese Náchod a svým katastrem sousedí s okresem Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou. Rozloha obce je 12,71 km² s nadmořskou výškou 270 metrů. Počet obyvatel obce je 755 (údaj k 1.1.2020), z toho 364 mužů a 391 žen. Věkový průměr je 39,7 let.

V obci nalezneme prodejnu potravin, poštu, základní a mateřskou školu, pohostinství a kostel. Základní a mateřskou školu navštěvuje zhruba 70 dětí ve dvou školních budovách. Základní škola je dvoutřídní pro 1. – 4. ročník, také školní družina. Budovy jsou od sebe vzdáleny asi 60 metrů. Školní jídelna je umístěna v budově mateřské školy. Nejbližším městem je Jaroměř, která je vzdálena asi 8 kilometrů. Dominantou obce je kostel sv. Jiří. Nejstarší památkou obce je zvon sv. Jiří, který byl ulit v roce 1508. Dále se v obci nacházejí pomníky. Pomník obětem první světové války z roku 1922 nalezneme v parčíku před základní školou. Na horním konci obce můžeme vidět sousoší Nanebevzetí Panny Marie a na dolním konci obce se nachází socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1833. Historie obce sahá do 13. století. Jasenná je členem DSO Metuje, MAS Mezi Úpou a Metují a DSO Jaroměřsko. Jasenná je také známá díky vodním tokům. V obci je celkem 10 rybníků, které slouží také jako zdroj požární ochrany. Většina rybníků je průtočných. Celou obcí protéká Jasenský potok, který je částečně zatrubený a v některých úsecích protéká v otevřeném vydlážděném korytu.

V obci aktivně pracují místní spolky, kterými jsou Sdružení dobrovolných hasičů, Český zahrádkářský svaz, Tělocvičná jednota Sokol a Myslivecký spolek. V obci nalezneme také několik firem. Výrobou a prodejem dřevěných briket se zabývá Briketárna Jasenná – Petr Schneider, obrábění a kovovýrobu zajišťuje CNC obrábění Duben, spol. s r.o. Dubnovi vlastní také pěstírnu kaktusů a sukulentních bonsajů. Další zajímavou firmou je SENFOOD spol. s r.o. V jejich nabídce nalezneme výrobu a prodej domácích těstovin, nabídku luštěnin, rýže, oplatek a kávy. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

Obrázek 1: znak obce Jasenná

Zdroj: <https://www.obec-jasenna.cz/>

4.1.1 Historie obce

Obec se od samého počátku nazývala Jasennou, liší se však názory na vznik názvu. Název může být odvozen od jména šlechtice Jasana, který vlastnil v obci největší statek. Název může být odvozen také podle pověsti, kdy spravedlivý rytíř v boji zvítězil nad přesilou nepřátel, když ve velké tmě se nad jeho družinou udělalo jasné světlo a místo boje se nazvalo Jasennou. Nejpravděpodobnější verzí je však velká úroda jasanů v okolí obce, kterým se zde dobře dařilo. Jasan byl dlouhou dobu vyznačen na úřední pečeti obce.

První zmínka o obci je z roku 1280, kdy byla Jasenná prodána Hynku Čěnkovi z Lipé. Jasennou nakonec koupil císař Karel IV. a stala se tak majetkem královským. Následně se Jasenná dostala do vlastnictví šlechticů Trčků, v jejichž držení byla až do roku 1636. Posléze byla připojena k panství Smiřice. Toto panství bylo vlastněno několika šlechtickými rody, od roku 1851 je Jasenná samostatnou obcí. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

4.1.2 Zájmové organizace a sdružení

Myslivecký spolek Jasenná

Myslivecký spolek byl založen v roce 1867 rolníky z Jasenné v návaznosti na vydání zákona o myslivosti v roce 1866 a funguje dodnes. Členové spolku se schází každou sobotu na brigády, kde obnovují krmná zařízení, lovecké posedy, kachní odchov, pečují o bažantí voliéry a založené remízky. K chování kachen a ryb jim slouží rybník Balaton. K pravidelným schůzím jim slouží vlastní myslivecké zařízení – dům čp. 144. Svými aktivitami zlepšují životní prostředí, starají se o veřejnou zeleň i volně žijící zvěř. Snaží se i o udržování kulturního dění v obci, například pořádáním Hubertské zábavy s bohatou zvěřinou tombolou i zvěřinovou kuchyní. Myslivci také pořádají myslivecké odpoledne ke Dni dětí, kde seznamují děti s myslivostí, rybářstvím, včelařstvím, lesnictvím a zemědělstvím. Snaží se dnešní děti učit lásce k přírodě, lesu, zvířatům a všemu živému. V současné době má spolek více než 20 členů. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů v Jasenné funguje od roku 1878, ale úředně byl schválen až v roce 1887. Hlavním posláním sboru je chránit zdraví, životy občanů a jejich majetek při požárech a povodních. Členové se pravidelně zúčastňují potřebných kurzů a školení, starají se o techniku a vybavení. Hasiči se také účastní hasičských soutěží a provozují hasičský

kroužek. Od roku 1995 ve spolupráci se zastupitelstvem obce pořádají soutěž požárních družstev o Putovní pohár obce Jasenná. Občanům obce pomáhají sběrem železného šrotu a starého papíru. Ve sboru je evidováno více než 130 členů. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

Tělocvičná jednota Sokol Jasenná

Založení Tělocvičné jednoty Sokol proběhlo v roce 1911. V roce 1931 si spolek koupil vlastní pozemek a vybudoval na něm cvičiště. Tělocvičná jednota se v dnešní době zaměřuje především na sportovní kolektivní činnost. Sokolský areál zahrnuje 2 hřiště na malou kopanou, křiště na volejbal a nohejbal a 3 budovy. Celý areál je celoročně využíván základní školou i obcí. Svými aktivitami přispívají ke kulturnímu dění v obci i k rozvoji sportovního vyžití. V současné době má Tělocvičná jednota přes 60 členů. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

Český zahrádkářský svaz

Český zahrádkářský svaz byl založen v roce 1958. Zahrádkáři se podílejí na zvelebování obce, pořádají odborné i cestopisné přednášky, výstavy ovoce, zeleniny a květin a také kurzy pro ženy. Pro své členy i pro občany obce pořádají cyklo výlet, který bývá zakončen večeří a tanečkem. Schůze svazu se koná pravidelně každý první čtvrtek v měsíci. Celkem je v obci přibližně 50 členů svazu. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

4.1.3 Dobrovolné svazky obcí

Dobrovolný svazek obcí Metuje

Svazek obcí Metuje byl založen ve Velké Jesenici v roce 1999. Zakládajícími obcemi byly obce: Bohuslavice, Černčice, Jasenná, Nahořany, Říkov, Slavětín nad Metují, Velká Jesenice a Vršovka. V roce 2000 se připojila ještě obec Rychnověk. Důvodem vzniku a předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, koordinace územního plánování, koordinace investičních akcí. Sídlo svazku je ve Velké Jesenici, předsedou svazku je starosta obce Velká Jesenice, místostarostkou svazku je starostka obce Jasenná. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

Dobrovolný svazek obcí Jaroměřsko

Tento svazek obcí byl založen v roce 2006. Předmětem činnosti je především spolupráce členů při řešení společných problémů, které svým rozsahem a významem přesahují každou účastnickou obec, dále spolupráce při přípravě a realizaci společných záměrů s cílem přispět k pozitivnímu rozvoji území ve prospěch občanů členských obcí. Členy svazku jsou obce: Dolany, Hořenice, Jasenná, Nový Ples, Rychnověk, Šestajovice a město Jaroměř. Sídlo svazku je v Jaroměři, předsedou svazku je starosta města Jaroměř. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují

Místní akční skupina vznikla v roce 2005 spojením obcí čtyř svazků obcí (Svazek obcí Úpa, Svazek obcí Metuje, Svazek obcí Jaroměřsko a Svazek obcí 1866) s obcemi Lejšovka, Vlkov a Kramolna. Celkem se rozkládá na území 35 obcí. Místní akční skupina se snaží iniciovat subjekty ke spolupráci a partnerství na konkrétních projektech, dále pracuje na strategii zaměřené na zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. (<https://www.obec-jasenna.cz/>)

4.2 Obec Bohuslavice

Bohuslavice jsou druhou největší obcí správního obvodu Nové Město nad Metují. Leží také v okrese Náchod a svým katastrem sousedí s okresem Rychnov nad Kněžnou. Rozloha obce je 14,12 km² a leží ve výšce 284 metrů nad mořem. Počet obyvatel obce je 1 007 (údaj k 1.1.2020), z toho 507 mužů a 500 žen. Věkový průměr 41,9 let.

Obec obsahuje veškerou občanskou vybavenost. Ve středu obce je pošta, základní a mateřská škola, pohostinství a prodejny potravin. Základní a mateřská škola sídlí ve dvou budovách. Obě budovy disponují vlastní kuchyní i jídelnou. Základní školu mohou navštěvovat děti od 1. do 5. ročníku. Nejbližším městem je Dobruška a Nové Město nad Metují. Dominantou obce je kostel sv. Mikuláše a zvonice, která byla postavena v roce 1605. Dále v obci najdeme také nově zrekonstruovaný evangelický kostel, který je nyní ve vlastnictví obce.

Obrázek 2: znak obce Bohuslavice

Zdroj: <https://www.bohuslavice.com/>

Okolí obce lemují lesy Tuří s velkým rybníkem, Horka a Halín s rozsáhlým výskytem teplomilné hajní květeny. Nedaleko Bohuslavic najdeme také ojedinělou přírodní rezervaci Zbytka, kde roste vzácná chráněná květina. Bohuslavicemi protéká Bohuslavický potok s kaskádou 7 rybníků, kde se kdysi chovali kapři. Obec je členem DSO Novoměstsko. V obci nalezneme také spolky, například Hasiče, Zahrádkářský svaz, Myslivecké sdružení, Tělocvičnou jednotu Sokol, Svaz žen, Snajpr tým, Jednotu Orel a Spolek přátel Bohuslavic.

V obci nalezneme také několik firem, například společnost M JINDRA s.r.o., která se zabývá soustružením. Dále ASC Bohuslavice a.s., která se také zabývá soustružením. Své kořeny zde má i společnost Hronovský s.r.o., která se rozrostla do několika provozoven v České republice a také do Bulharska, další firmou je například Autodoprava Roman Svatoň nebo potravinářská výrobní a podniková prodejna Zepo Bohuslavice s.r.o. (<https://www.bohuslavice.com/>)

4.2.1 Historie obce

Původ jména Bohuslavic může být po starodávném rodu Bohuslavců, nebo podle křestního jména Bohuslava. První zmínka o obci je v nadaci kostela dobrušského z roku 1361. Bohuslavice byly v roce 1371 v držení pana Sezema z Dobrušky. Bohuslavice byly tedy spojeny s Dobruškou. V roce 1409 je vlastnil pan Vítek z Černčic. V roce 1503 se Bohuslavice za Jana Černčického z Kácova dostaly jako část zboží k Novému Městu nad Metují. Přes Bohuslavice vedla starobylá stezka zemská od Krčína k Opočnu. Obec je známá pro své rybníky, kterých bylo 9. V některých z nich se chovali kapři. V obci se nachází dva kostely: římsko-katolický a evangelický. Římsko-katolický kostel se nachází uprostřed obce na nejvyšším místě. Tento kostel byl původně vystavěn ve slohu románském s okny i dveřmi do polokruhu sklenutými. Románský kostel byl ve 14. století přestavěn na gotický. K přestavbě došlo pravděpodobně za pana Sezemy. V 17. století byl kostel rozšířen a v 18. století byla vystavěna kostnice. Bohuslavice byly farní obcí, přiřazené byly obce Černčice a Vršovka. Evangelický kostel byl vystavěn až v roce 1921. Sbor českobratrské církve evangelické v Bohuslavicích má za sebou tradici dob husitských a předbělohorských. Tuto dobu nám připomíná velká kamenná věž při katolickém kostele. V obci byla fara a v roce 1873 zřízena církevní jednotřídní škola, kterou navštěvovalo 50 dětí. V obci se nacházel také jeden mlýn a družstevní lihovar, který vznikl ze zlikvidovaného cukrovaru. Lihovar zpracovával zemědělské plodiny, zejména řepu,

brambory a ječmen. V obci byly také dva peněžní ústavy, rolnicko-živnostenská záložna od roku 1909 a občanská záložna. Dále se zde nacházela četnická stanice, poštovní úřad a zastávka státní dráhy. Obec měla na začátku 20. století také autobusové spojení z Dobrušky do Hradce Králové přes Bohuslavice. Jezdilo se třikrát denně a linka zanikla v roce 1933 pro nedostatek zájmu. V obci bylo také několik spolků: Orel, Sokol, Spolek divadelních ochotníků. Sokol měl vlastní biograf a pro občany zde byla také knihovna. Počet obyvatel měl sestupnou tendenci. Na začátku 20. století však v obci žilo okolo 1 400 obyvatel. (www.novomestskykuryr.info, <http://www.bohuslavice.com/>)

4.2.2 Zájmové organizace a sdružení

I v této obci nalezneme mnoho zájmových organizací, které se aktivně podílejí na kulturním životě v obci. Některé z nich byly založeny před pár lety, ale většina z nich v obci funguje dlouhodobě. (<http://www.bohuslavice.com/>)

V obci v současné době fungují tyto spolky:

- ✓ Sbor dobrovolných hasičů,
- ✓ Tělocvičná jednota Sokol,
- ✓ Myslivecké sdružení,
- ✓ Zahradkáři,
- ✓ Svaz žen,
- ✓ Snajpr tým,
- ✓ Jednota Orel,
- ✓ Spolek přátel Bohuslavic,
- ✓ Jezdecký klub Bohuslavice.

4.2.3 Dobrovolné svazky obcí

Dobrovolný svazek obcí Region Novoměstsko

Svazek obcí Regionu Novoměstsko byl založen v roce 2004 a jeho členy je 50 obcí (Bačetín, Bohdašín, Bohuslavice, Borová, Černčice, Česká Čermná, České Meziříčí, Chlístov, Janov, Jestřebí, Králova Lhota, Libchyně, Mezilesí, Nahořany, Nový Hrádek, Nové Město nad Metují, Ohnišov, Olešnice v Orlických horách, Pohoří, Provodov-Šonov, Příbyslav, Rohenice, Sendraž, Slavětín, Slavoňov, Sněžné, Studnice, Val, Vršovka, Vysokov). Členy jsou obce z okresu Náchod a Rychnov nad Kněžnou. Sídlo svazku

najdeme v Novém Městě nad Metují, jeho předsedou je starosta Nového Města nad Metují. (<http://www.novomestskonadmetuji.cz/>)

Dobrovolný svazek obcí Metuje

Základní informace ke svazku obcí Metuje naleznete u obce Jasenná, která je také jeho členem.

Místní akční skupina mezi Úpou a Metují

Základní informace k Místní akční skupině naleznete u obce Jasenná, která je také jejím členem.

4.3 Demografický vývoj v obcích

V následující kapitole bychom se zaměřili na porovnání obcí z hlediska počtu obyvatel a struktury. Veškerá data týkající se obyvatelstva jsou uveřejněna na stránkách Českého statistického úřadu. Vývoj počtu obyvatel se zjišťuje pravidelně k 1. lednu daného roku. Jedenkrát za deset let se provádí sčítání lidu, domů a bytů, které poskytuje jedinečné informace o složení obyvatelstva, vzdělání, národnosti a náboženství. Sčítání lidu, domů a bytů proběhne v roce 2021. Letošní novinkou je možnost sčítání online. Sčítání bude probíhat od 27. března do 11. května. Do konce roku se budou zpracovávat výsledky, které budou zveřejněny v roce 2022.

4.3.1 Vývoj počtu obyvatel v obci Jasenná

Následující tabulka zobrazuje vývoj počtu obyvatel v Jasenné za posledních pět let. Z tabulky je zřejmé, že vývoj počtu obyvatel má mírně vzrůstající tendenci. V obci převládají ženy, každoročně je jich zhruba o 30 více než mužů. Průměrný věk má oproti počtu obyvatel klesající tendenci, od roku 2018 je pod hranicí 40 let. Okolo 66 % obyvatel je v produktivním věku.

Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel

	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	711	710	729	750	755
<i>Z toho dle pohlaví</i>					
<i>Muži</i>	342	342	352	359	364
<i>Ženy</i>	369	368	377	391	391
<i>Z toho dle věku</i>					
<i>0-14</i>	114	115	129	139	136
<i>15-64</i>	477	473	485	497	495
<i>65 a více</i>	120	122	115	114	124
Průměrný věk	40,4	40,5	39,6	39,3	39,7

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ.

4.3.2 Vývoj počtu obyvatel v obci Bohuslavice

V následující tabulce jsou zobrazeny údaje obce Bohuslavice o počtu obyvatel za posledních pět let. Z tabulky vyplývá, že počet obyvatel v Bohuslavicích střídavě klesá a roste. V následujících letech se však z důvodu výstavby nových domů očekává spíše růst. Muži i ženy se na počtu obyvatel podílí rovným dílem s minimální odchylkou. Průměrný věk obyvatel se mírně zvyšuje, od roku 2018 je to téměř 42 let. Nejvíce obyvatel, zhruba 65 % je v produktivním věku.

Tabulka 4: Vývoj počtu obyvatel

	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	1007	997	1002	1016	1007
<i>Z toho dle pohlaví</i>					
<i>Muži</i>	501	495	502	509	507
<i>Ženy</i>	506	502	500	507	500
<i>Z toho dle věku</i>					
<i>0-14</i>	177	167	161	169	167
<i>15-64</i>	652	644	646	651	643
<i>65 a více</i>	178	186	195	196	197
Průměrný věk	40,6	41,4	41,9	41,9	41,9

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ.

4.3.3 Shrnutí demografického vývoje

Následující tabulka a z ní vycházející graf nám ukazuje vývoj počtu obyvatel v obou obcích od roku 1990. V roce 1990 byl počet obyvatel v Jasenné nejvyšší z celého sledovaného období. V roce 1995 je počet obyvatel v obci jen necelých 700. Tento pokles byl způsoben územní změnou v roce 1990, kdy byla část území Jasenné oddělena a obce Šestajovice a Roztoky se osamostatnily (první územní změna v roce 1976 – území obce Šestajovice a Roztoky přiděleno Jasenné). Od té doby se počet obyvatel pohyboval okolo 700, v posledních pěti letech však dochází k mírnému růstu počtu obyvatel. Bohuslavice mají od roku 1990 převážně rostoucí tendenci, po roce 2005 dokonce počet obyvatel přesáhl jeden tisíc. V Bohuslavicích k žádné územní změně, která by ovlivnila počet obyvatel, nedošlo.

Za zmínku stojí také to, že průměrný věk obyvatel obou obcí byl roce 2016 téměř na stejné úrovni, zatímco v roce 2020 je zde rozdíl 2 let. Zatímco v Jasenné průměrný věk obyvatel klesá, v Bohuslavicích roste. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem, který je 42,5 let, si obě obce udržují kladné hodnoty.

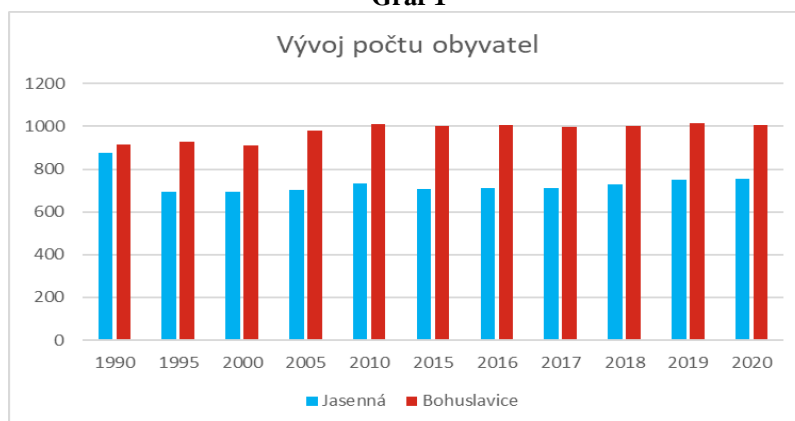
Závěrem můžeme podotknout, že počet obyvatel v obou obcích má spíše rostoucí tendenci, která se očekává i do budoucna. Je to způsobeno také tím, že obě obce mají výbornou polohu vzhledem k dojezdové vzdálenosti do větších měst. Nevýhodou sledovaných obcí v souvislosti s přírůstkem obyvatelstva je to, že obce nevlastní žádné stavební pozemky, což v rozhovoru potvrdili starostové obcí. (Rozhovory č. 1 a 3)

Tabulka 5: Počet obyvatel obcí

Obec/Rok	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Jasenná</i>	875	696	696	704	732	705	711	710	729	750	755
<i>Bohuslavice</i>	917	930	911	978	1011	1001	1007	997	1002	1016	1007

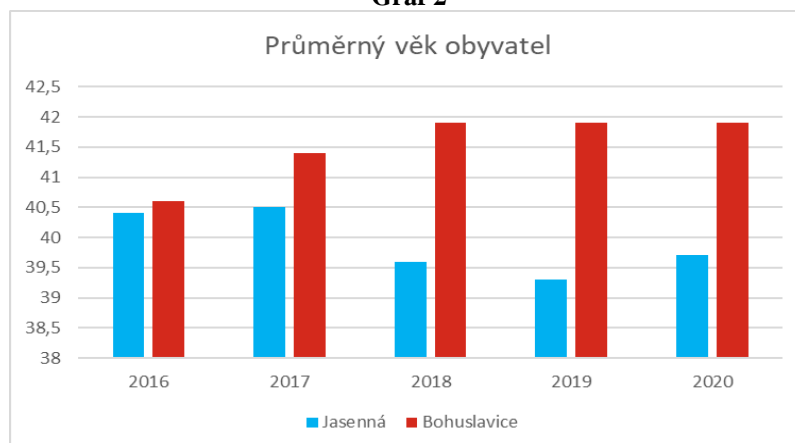
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ.

Graf 1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ.

Graf 2

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ.

4.4 Hospodaření vybraných obcí

V následující kapitole se zaměříme na hospodaření vybraných obcí. Komparace proběhla pomocí analýzy hospodaření a financování, rozhovory s představiteli obcí, kteří v rámci dotazování poskytli své názory a zkušenosti.

V následujících tabulkách jsou zobrazeny příjmy a výdaje obcí v letech 2016 až 2020. Data byla čerpána z úředních desek obcí, z jejich archivu a také z monitoru státní pokladny, kde je veřejně přístupný kompletní přehled veřejných financí. Závěrečný účet obce pro rok 2020 bude uveřejněn až v červnu 2021, proto jsou údaje roku 2020 čerpány pouze z monitoru státní pokladny.

4.4.1 Hospodaření obce Jasenná

V následující tabulce a grafu jsou zaznamenány příjmy a výdaje obce Jasenná od roku 2016. Největším příjmem obce jsou každoročně příjmy daňové. V posledních letech jsou

také v zajímavé výši přijaté transfery. Hospodaření obce bylo v posledních letech převážně přebytkové, výjimku tvoří rok 2019, kdy byly výdaje vyšší než příjmy. Tento rozdíl byl však uhrazen přebytky minulých let. V případě financování větších investičních akcí se obec snaží maximálně využít všech možných dotací. Další možností financování jsou vlastní prostředky obce. Úvěry na financování akcí v této obci nevyužívají. K problematice úvěrů starostka uvedla: „*Za celou dobu (30 let), co vykonávám funkci starostky, jsme čerpali úvěr jen jednou, a to v roce 2004. V tomto roce jsme realizovali velké množství akcí, které nebylo možné odložit nebo nerealizovat, proto jsme museli využít tento krátkodobý úvěr.*“ (Rozhovor č. 1)

Tabulka 6: Hospodaření obce Jasenná

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>PŘÍJMY</i>					
<i>Daňové</i>	8 813 250	9 525 265	10 769 822	11 761 926	11 202 930
<i>Nedaňové</i>	1 244 750	1 262 212	1 437 599	1 480 294	1 530 329
<i>Kapitálové</i>	0	145 080	0	47 040	0
<i>Transfery</i>	593 670	2 051 999	4 747 682	6 845 600	2 513 566
CELKEM	10 651 670	12 984 556	16 955 103	20 134 860	15 246 825
<i>VÝDAJE</i>					
<i>Běžné</i>	5 916 080	6 753 082	8 348 995	6 676 073	8 142 884
<i>Kapitálové</i>	3 698 180	2 970 554	3 971 729	16 599 909	877 447
CELKEM	9 614 260	9 723 636	12 320 724	23 725 982	9 020 331
<i>Rozdíl</i>	1 037 410	3 260 920	4 634 379	-3 141 122	6 226 494

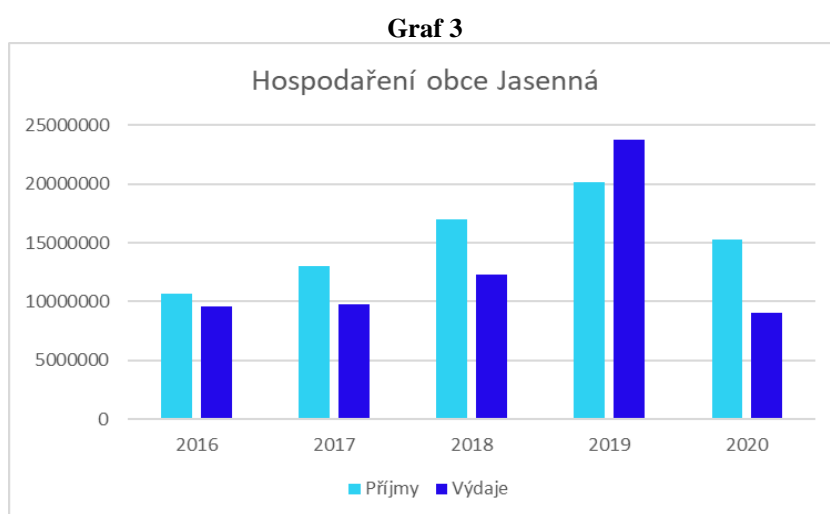
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <https://monitor.statnipokladna.cz/>.

V posledních letech se v Jasenné uskutečnilo mnoho investičních akcí. Některé z nich se pohybují v řádech pár tisíců korun, jiné jsou nákladnější. V tomto období také proběhly stavební úpravy chodníků po celé délce obce. Některé z nich byly financovány z dotací, některé z rozpočtu obce. Prostřednictvím dotace byl v roce 2018 odbahněn rybník Lakomec a proběhly také stavební úpravy na něm, konkrétně oprava břehů.

V roce 2019 byla provedena poslední etapa zhotovení nových chodníků, která byla financována z rozpočtu obce, protože obec z důvodu nemožnosti splnit podmínky bezpečnosti a bezbariérovosti nezískala dotaci. Těmito důvody jsou nevyhovující šířka autobusové zastávky a umístění betonových sloupů ČEZu v chodníku. Další větší

investiční akcí tohoto roku bylo pořízení nového hasičského auta, na které obec dotaci získala.

V roce 2020 byla provedena demolice objektů u čp. 69, který byl zakoupen do vlastnictví obce v roce 2012. Finanční prostředky na demolici byly čerpány z dotace. Díky demolici vznikla mezi obecním úřadem, kostelem se hřbitovem, školou a prodejnou potravin prostorná otevřená náves. Jedná se o velký travnatý prostor s rybníčkem a dětským hřištěm. (<https://www.obec-jasenna.cz/>, zápisy ze zastupitelstva obce 2018-2020)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <https://monitor.statnipokladna.cz/>.

4.4.2 Hospodaření obce Bohuslavice

Největším příjmem obce jsou daňové příjmy. V této obci však přijaté transfery nepřesahují 4 miliony korun. Hospodaření obce se ze schodkových let 2016 a 2017 dostalo do přebytků v letech 2018 a 2019. Tyto přebytky však svou výší nepokryjí schodky předešlých let, které byly způsobeny investičními akcemi obce. Obec hospodaří tak, aby měla dostatek financí na připravované projekty. (Rozhovor č. 3)

Investicí, která způsobila schodek rozpočtu v roce 2016, byla výstavba domova pro seniory u evangelického kostela. Domov pro seniory se sociálními byty byl vybudován na pozemku, kde dříve stála evangelická fara. Tyto pozemky včetně evangelického kostela koupila obec od evangelické církve a kostel v roce 2012 opravila. (<http://www.bohuslavice.com/>)

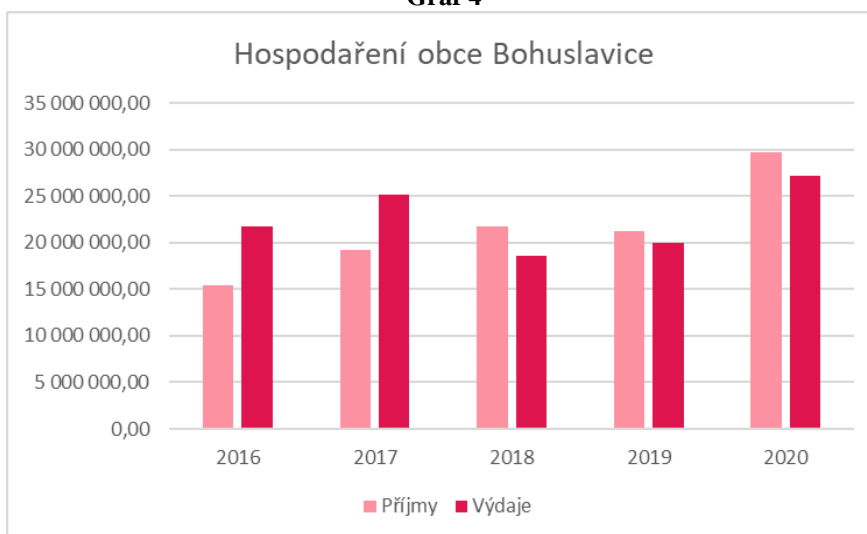
Tabulka 7: Hospodaření obce Bohuslavice

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>PŘÍJMY</i>					
<i>Daňové</i>	12 650 060	13 572 133	15 150 066	15 580 742	15 395 200
<i>Nedaňové</i>	1 973 296	4 245 313	2 700 574	2 703 889	2 850 302
<i>Kapitálové</i>	3 800	0	1 680 552	929 962	528 570
<i>Transfery</i>	841 647	1 384 354	2 237 733	2 078 709	10 957 404
CELKEM	15 468 803	19 201 800	21 768 925	21 293 302	29 731 476
<i>VÝDAJE</i>					
<i>Běžné</i>	13 044 422	18 974 544	14 516 309	14 423 810	16 907 175
<i>Kapitálové</i>	8 683 054	6 147 497	4 030 641	5 520 375	10 312 677
CELKEM	21 727 476	25 122 041	18 546 950	19 944 185	27 219 852
Rozdíl	-6 258 673	-5 920 241	3 221 975	1 349 117	2 511 624

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://monitor.statnipokladna.cz/>.

V dalších letech obec hodně investovala do svých nemovitostí. Probíhaly opravy budovy obecního úřadu, dále oprava střechy základní školy, fasáda mateřské školy, rekonstrukce sociálních zařízení pro mateřskou a základní školu, v loňském roce proběhla také výměna ústředního topení v mateřské škole. Jednou z dalších větších investičních akcí byla oprava místní komunikace (mezi místními známá jako „malá strana“) a veřejného osvětlení. V roce 2017 si obec také koupila nový osobní automobil. V roce 2018 si do svého majetku odkoupila pozemky sokolské zahrady. V loňském roce v obci proběhla oprava silnice II/308, která je v majetku kraje, proto byla financována z krajského rozpočtu Královéhradeckého kraje a současně s ní obec vybuodovala dešťovou kanalizaci. V roce 2020 také začala oprava bytové domu čp. 295, která byla plánována několik let. Na tuto rekonstrukci obec získala dotaci ve výši 90 % nákladů. Tato rekonstrukce je poslední velkou investiční akcí, kterou se v obci podařilo prosadit. Bohužel by obec nebyla schopna tuto akci zainvestovat z vlastních prostředků, proto čekali na vypsání vhodného dotačního titulu. (Rozhovor č. 3)

Graf 4

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://monitor.statnipokladna.cz/>.

4.4.3 Shrnutí hospodaření obcí

Obě obce se dle vyjádření jejich zástupců snaží udržovat rozpočet vyrovnaný. Hlavním příjmem obcí jsou daňové příjmy, které se každoročně zvyšují. Jedná se o daně z příjmů fyzických i právnických osob. Výrazně nižší částkou do rozpočtu přispívají nedaňové příjmy, které jsou tvořeny především příjmy z pronájmu movitých i nemovitých věcí a místními poplatky za svoz komunálního odpadu nebo poplatky za psa. Hlavní složkou výdajů jsou běžné výdaje, které slouží pro běžný chod obce. Kapitálové neboli investiční výdaje představují částky, které obec v příslušném roce proinvestovala. Daňové příjmy obou obcí v přepočtu na obyvatele jsou srovnatelné, totéž se ale nedá říct o běžných výdajích, které jsou v obci Bohuslavice dvojnásobné. Tento rozdíl je způsoben velkými výdaji Bohuslavic na neinvestiční nákupy a související výdaje. Dalším faktorem jsou také vyšší vynaložené platové výdaje. Obě obce snaží investovat tam, kde je to nejvíce potřeba. Nejčastěji uskutečňovanými investicemi jsou opravy a vybudování nových chodníků, dále investice a rekonstrukce nemovitých věcí ve vlastnictví obce. I přesto se obcím daří hospodařit s větším či menším přebytkem, kterým můžou financovat případný deficit předešlých či budoucích let.

4.5 Komunální systém voleb ve vybraných obcích a místní samospráva

Tato kapitola si klade za cíl charakterizovat samosprávu a komunální volby v obcích Jasenná a Bohuslavice. Následující podkapitoly byla zpracovány na základě informací ze serveru www.volby.cz, kde jsou k dispozici veškerá volební data od roku 1990. Tato data posloužila jako podklad pro analýzu a porovnání těchto dvou obcí z hlediska jejich komunálního systému voleb. V následujících podkapitolách si podrobněji rozebereme komunální volby vybraných obcí z roku 2014 a 2018.

4.5.1 Komunální volby v obci Jasenná

Volby do zastupitelstva obce od roku 1990 do roku 1998

První svobodné komunální volby do zastupitelstva obce proběhly v listopadu v roce 1990 po pádu komunistického režimu. V Jasenné se už v roce 1990 volilo 15 členů zastupitelstva. Občané mohli vybírat celkem ze 40 kandidátů z Československé strany lidové, Občanského fóra, Nezávislých kandidátů a Sdružení nezávislých kandidátů. Volební účast byla tehdy neuvěřitelných 91,78 %. Nejvíce hlasů získalo Sdružení nezávislých kandidátů, 54,2 %, a díky tomu obsadili 8 mandátů. Občanské fórum obdrželo 41 % hlasů a 6 mandátů. Starostkou se už v roce 1990 stala Ing. Jitka Slezáková, která kandidovala za Občanské fórum a starostkou zůstala dodnes. Dle jejích slov se na kandidátní listinu dostala prostřednictvím aktivní občanky a také ji překvapilo, že jako mladá a nezkušená získala největší počet hlasů ze všech kandidujících. Dále o svých začátcích řekla: *„Vůbec jsem nevěděla, do čeho jdu, co to bude obnášet, zda to zvládnu. Bylo i velmi nezvyklé, že funkci bude vykonávat žena, tehdy jsme na celém okrese Náchod byly jen 4 starostky, ostatní byli všechno muži. Tenkrát by mě vůbec nenapadlo, že v této funkci vydržím tak dlouho.“* (Rozhovor č. 1)

Další volby do zastupitelstva už zaznamenaly nižší volební účast, ale i tak byla něco málo přes 77 %. Kandidátní listiny doručily tři Sdružení nezávislých kandidátů (Za obec Jasennou, Sbor dobrovolných hasičů Jasenná, Český zahrádkářský svaz) a také Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová. Už v roce 1994 bylo zřejmé, že politické strany ztrácí své silné základny a převažují zde sdružení nezávislých kandidátů, které jsou tvořeny občany činnými v zájmových organizacích a spolcích, kteří měli zájem angažovat se v obci ve svém volném čase. Sdružení nezávislých kandidátů obsadilo celkem 13 mandátů. Voliči vybírali členy zastupitelstva pouze z 25 kandidátů.

Při volbách v roce 1998 se volební účast blížila k 68 %. Kandidátní listiny sestavovaly především místní sdružení nezávislých kandidátů a dvě politické strany, Česká strana sociálně demokratická a Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová. V těchto volbách utvořili svou kandidátní listinu Hasiči, Sokolové, Zahradkáři i sdružení Za obec Jasennou. Na všech kandidátních listinách kandidovalo 29 kandidátů. Nejvíce kandidátů, a tedy nejvíc mandátů (7) získalo sdružení Za obec Jasennou. Převahu hlasů mají sdružení nezávislých kandidátů, politické strany kandidovaly celkem se 3 kandidáty a každá strana obsadila pouze jeden mandát. (www.volby.cz)

Volby do zastupitelstva obce od roku 2002 do roku 2010

Následující tři volební období měly téměř totožné kandidátní listiny. V roce 2002 byla volební účast 63,33 %. Voleb se zúčastnilo pět kandidátních listin, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a sdružení nezávislých kandidátů s názvy Český zahrádkářský svaz, Hasiči, Za obec Jasennou a Tělocvičná jednota Sokol. Sdružení nezávislých kandidátů Za obec Jasennou získalo 47,13 % a 7 mandátů. Stejně jako v minulém volebním období mělo toto sdružení nejvíce kandidátů. Při těchto volbách kandidovalo celkem 32 občanů.

Voleb v roce 2006 se účastnilo 56,36 % voličů. Kandidátní listiny doručily sdružení nezávislých kandidátů Za obec Jasennou, Hasiči a Tělocvičná jednota Sokol. Poslední kandidátní listinu doručila Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová. Sdružení nezávislých kandidátů Za obec Jasennou získalo 50,6 % hlasů a 8 mandátů. Při těchto volbách je to naposledy, kdy kandidátní listinu doručila i politická strana. I přesto, že počet jejích kandidátů byl vyšší než v předešlých letech, nezískala žádný mandát. Zahradkáři v tomto roce kandidátní listinu nedoručili a jejich členy nalezneme na kandidátních listinách jiných spolků. Za všechny kandidátní listiny kandidovalo celkem 30 občanů.

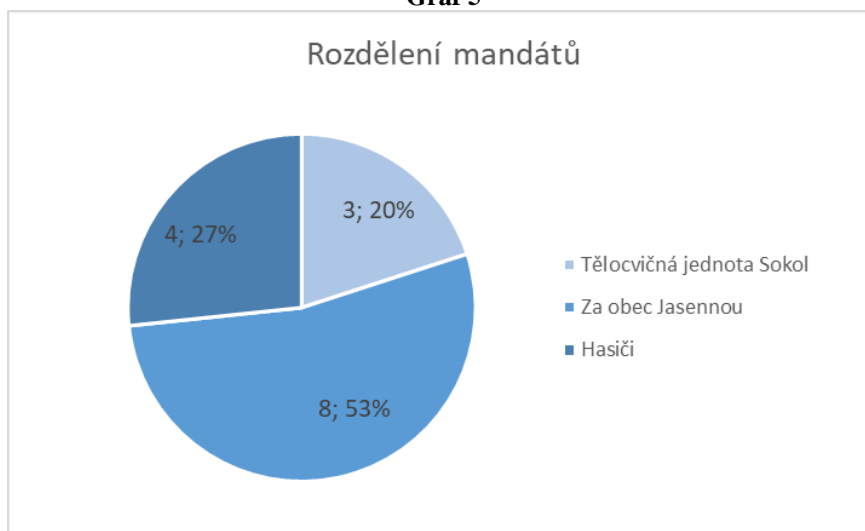
Voleb v roce 2010 se účastnily tři sdružení nezávislých kandidátů, Tělocvičná jednota Sokol, Hasiči a Za obec Jasennou. Volební účast přesáhla 60 % a nejvíce hlasů získalo sdružení Za obec Jasennou, konkrétně 50,11 % hlasů a 8 mandátů. Tyto 3 sdružení kandidují pravidelně i v následujících obdobích. Poprvé v tomto roce nedoručila kandidátní listinu žádná politická strana. Voliči vybírali ze 33 kandidátů. (www.volby.cz)

Volby do zastupitelstva obce v roce 2014

Do zastupitelstva obce v roce 2014 kandidoval stejný počet nezávislých sdružení jako v předešlém volebním období, a sice Tělocvičná jednota Sokol, Za obec Jasennou a Hasiči. I v těchto volbách jednoznačně vyhrálo sdružení Za obec Jasennou, které získalo 50,22 % hlasů a 8 mandátů. Žádná kandidátní listina v tomto roce neobsahovala 15 kandidátů, ale i přesto mohli voliči vybírat ze 37 kandidátů.

V zastupitelstvu obce nalezneme rozmanité věkové rozpětí členů. Nejmladší člen (31 let) získal 199 hlasů a obsadil mandát z kandidátní listiny Za obec Jasennou. Nejstarší člen zastupitelstva (67 let) byl ze stejného sdružení a získal 137 hlasů. V zastupitelstvu převažují zastupitelé v produktivním věku. (www.volby.cz)

Graf 5

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

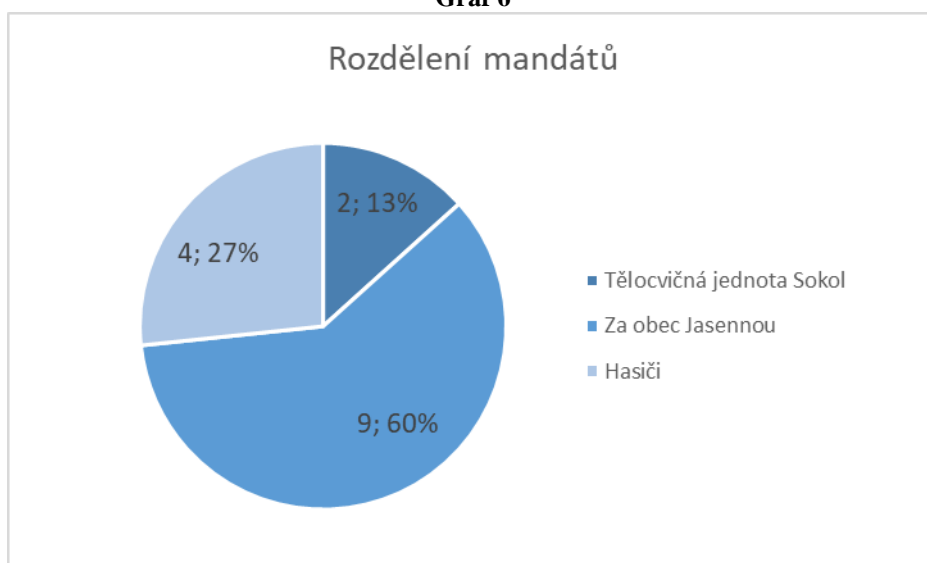
Volby do zastupitelstva obce v roce 2018

Zatím poslední volby do zastupitelstva proběhly v roce 2018. Stejně jako v předešlých volbách mohli voliči vybírat kandidáty ze tří kandidátních listin. Vyhrálo sdružení Za obec Jasennou a obsadilo 9 mandátů, což představuje 60 % členů zastupitelstva. Hasiči v těchto volbách obhájily 4 mandáty z minulého volebního období. Tělocvičná jednota Sokol obsadila zbývající 2 mandáty.

K otázce sestavování kandidátních listin starostka uvedla: „Naše kandidátní listina Za obec Jasennou byla z nezávislých kandidátů (nepolitická), byli tam členové stávajícího zastupitelstva, zástupci školských zařízení, zahrádkářů, myslivců a ostatních občanů, které jsme vytipovali jako vhodné a kteří by chtěli kandidovat, ale nebyli nikde organizováni

(u hasičů, u TJ Sokol – kteří postavili vlastní kandidátku). Sestavování kandidátky, vytipování kandidátů, obcházení kandidátů a mnohdy i jejich velké přemlouvání, aby s námi kandidovali, zajišťování podpisů na prohlášeních, zajišťování podpisů na petici, abychom mohli zaregistrovat kandidátní listinu, protože nejsme politickou stranou, to jsem téměř vše zajišťovala já. Pořadí na kandidátce bylo takové, že na předních místech byli stávající členové zastupitelstva obce, kteří měli zájem dále kandidovat, a dále jsme doplňovali novými uchazeči, které jsme mnohdy museli přemlouvat. S uchazečem jsem projednala pořadí na kandidátce, někdo měl ambice a chtěl být na předním místě, někdo chtěl být naopak v zadní části listiny. Spolupracovala jsem ale i s ostatními volebními stranami, kdy jsme se společně domlouvali na kandidátech, abychom si je „nepřetahovali“, nebo abychom někoho potřebného nezapomněli ke kandidatuře vyzvat.“ (Rozhovor č. 1) Z odpovědi starostky je zřejmé, že zastupitelé i obyvatelé obce spolu spolupracují a jde jim o blaho obce. (www.volby.cz)

Graf 6

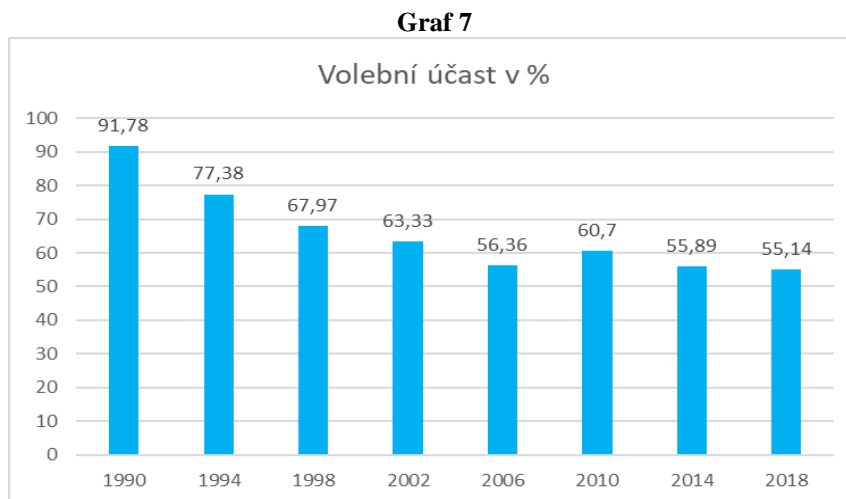
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Volební účast

V následujícím grafu je zpracována volební účast u komunálních voleb od roku 1990. Nejvyšší volební účast byla při prvních volbách, tedy v roce 1990. V tomto roce si lidé poprvé zvolili své zastupitelstvo. Od té doby se komunální volby konají pravidelně, každé čtyři roky. Bohužel volební účast už v posledních letech klesla pod 60 %.

Ze získaných výsledků voleb i volební účasti lze usuzovat, že obyvatelé Jasenné jsou s vedením obce spokojeni, což dokazuje stále vysoký počet hlasů pro současnou starostku

i klesající volební účast. Občané necítí potřebu něco měnit, protože rozvoj obce se v závislosti na financích ubírá směrem, kterým chtějí.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

4.5.2 Samospráva obce Jasenná

V obci je zřízena rada obce, která má 5 členů. Zastupitelstvo má od roku 1990 členů 15 a schází se pravidelně každé 3 měsíce. Dle vyjádření starostky se každé první úterý v měsíci koná pracovní jednání zastupitelstva obce, kde projednávají průběžně řešené problémy a úkoly. Dále jim starostka předává informace z dění úřadu. Dvakrát ročně se schází kontrolní i finanční výbor. Vzhledem k současné situaci (pandemie Covid-19) se konají jen veřejná zasedání zastupitelstva. (Rozhovor č.1) Obec má vyhotoven program rozvoje obce na období 2019 až 2028, strategii rozvoje zeleně, plán rozvoje sportu na období 2018 až 2028. Všechny tyto dokumenty byly vytvořeny Svazkem obcí „ÚPA“ v rámci projektu Efektivní správa obcí Červenokostelecka a Českoskalicka v roce 2018.

Při posledních volbách do zastupitelstva obce v roce 2018 bylo zvoleno 15 členů zastupitelstva. Starostkou byla zvolena Ing. Jitka Slezáková, místostarostou se stal Martin Holeček. Dalšími členy rady jsou Josef Komínek, Vladimír Tláskal a Ing. Stanislav Šalanda. Starostka v rozhovoru k otázce výsledku minulých voleb a rozhodování o funkcích starosty a místostarosty řekla: „S výsledky minulých voleb, jakož i všech těch předcházejících, jsem byla velmi spokojená. Do zastupitelstva se dostali rozumní a zodpovědní lidé se zájmem o obec a o občany, ochotní se podílet na vedení obce i na rozhodování, které k řádnému chodu obce patří. K otázce, kdo bude zastávat funkci

starosty, byl předložen jen jeden návrh, abych tuto funkci vykonávala i nadále já. Myslím si, že při rozhodování zastupitelů, kdo bude vykonávat funkci starosty, měly svou váhu moje dlouholeté zkušenosti a znalosti. Musím říct, že nikdo jiný neměl zájem tuto funkci vykonávat. Co se týká místostarosty obce, ze zvolených zastupitelů byl navrhnutý za místostarostu obce kandidát z jiné volební listiny (Hasiči Jasenná) – pan Martin Holeček, který tuto funkci přijal. Nikdo další o tuto funkci neměl zájem.“ (Rozhovor č.1)

Obec podle zákona o obcích povinně zřizuje finanční a kontrolní výbor. Předsedou výboru je člen zastupitelstva. Předsedkyní finančního výboru byla na ustavujícím zasedání zvolena Zdeňka Tkadlecová. Dalšími členy finančního výboru jsou Vladimír Mrkos a Josef Dohnal. Předsedkyní kontrolního výboru byla zvolena Mgr. Radka Hejnová, členy jsou Ing. Jan Prostředník a Ing. Jan Zlámalík.

Starostkou obce je Ing. Jitka Slezáková, která tuto funkci vykonává od roku 1990, kdy jí bylo pouze 27 let. V té době byla historicky první představitelkou obce s vysokoškolským ekonomickým vzděláním. Díky podpoře obce a spoluobčanů úspěšně pronikla do fungování obce, přestože se starala o rodinu a děti. Vzhledem ke svým zkušenostem a vzdělání se snaží obec rozvíjet a plně využívat veškeré prostředky, které stát nabízí. Starostka je také velice aktivní a úspěšná v podávání žádostí o dotace. Pouze ve výjimečných případech se stalo, že žádosti o dotaci nebylo vyhověno. V odpovědi na otázku, na co je za dobu svého působení ve funkci pyšná a co by s odstupem času udělala jinak, odpověděla: „*Jsem pyšná a velmi mě těší vše, co jsem za ty dlouhé roky pro obec vykonala. Když se ohlédnu zpátky, nenapadá mě nic, co bych udělala jinak. Máte pravdu, že funkce starostky není jednoduchá. Během této práce jsem získala všeobecný přehled, setkáte se s tolika obory a řešíte záležitosti v různých oblastech od životního prostředí – kácení stromů, rybníky, zeleň v obci, problematiku odpadů, přes stavební a technické záležitosti u výstavby i oprav budov, komunikací, chodníků, budování infrastruktury, setkáváte se s různými profesemi, řešení problematiky administrativní – vystavování rozhodnutí, potvrzení, povolení, stanovisek, záležitosti v oblasti evidence obyvatel, výběrových řízení na dodavatele akcí, uzavírání kupních a darovacích smluv, zajišťování různých kulturní a společenských akcí atd. (teď mě vše ani nenapadne). Je to tak rozmanitá práce, žádný stereotyp, stále se něco mění, musíte stále řešit technické a stavební problémy, zajišťovat dotace pro obecní akce a tam hlídat lhůty a termíny, aby bylo vše v pořádku a nic se nepromeškalo), zajišťovat obecní pracovníky přes Úřad práce, řídit stálého obecního zaměstnance, jednat s občany, řešit i jejich sousedské problémy, které*

nám ani nepřísluší, ale pro dobro sousedských vztahů se člověk snaží v dobrém vše urovnat. Strídá se práce v terénu s administrativní prací – té je většina. Připravovat všechna jednání zastupitelstva, rady a výborů a z nich ze všech si dělám sama zápisy a předkládám ověřovatelům k podpisům (aby s tím neměli mnoho práce). Takže se opravdu člověk nenudí.“ (Rozhovor č. 1)

Z uvedených výsledků voleb za posledních 20 let je zřejmé, že v této obci se prosadili především místní zájmové organizace a spolky, jejichž členové se aktivně podílejí na dění v obci. Členské základny politických stran už vymizely a voleb se účastní pouze sdružení nezávislých kandidátů. Za zmínku také stojí věkové zastoupení členů zastupitelstva, protože je celkem rozmanité. Aktivně se v obci angažují lidé od 30 do 70 let.

V zastupitelstvu jsou zastoupeny všechny místní organizace. Ve sdružení Za obec Jasennou nalezneme zástupce Zahrádkářů, jejichž členská základna se stárnutím obyvatel strádá a tento spolek od roku 2006 neutvořil vlastní kandidátní listinu. Pravidelně za toto sdružení kandidují i oblíbení občané obce, kteří nejsou na kandidátních listinách Hasičů ani Sokola. Absolutní vítězství v počtu hlasů většinou vyhrává starostka, v roce 2010 ji o jeden hlas předběhl Josef Komínek, který kandidoval z druhé pozice. Josef Komínek starostku v počtu hlasů předběhl i v roce 2018. Zájem vykonávat funkci starosty však nemá, proto byla vždy zvolena Jitka Slezáková, která i přes dlouholeté působení v zastupitelstvu získává stále velký počet hlasů. (Rozhovor č. 1)

Naopak kandidátní listina Hasičů nemá problém sehnat dostatečný počet kandidujících občanů. Plnou kandidátní listinu však měli pouze v roce 2018. Z tohoto sdružení je také místostarosta obce, který je také starostou sboru hasičů.

Výjimkou v počtu kandidátů jsou Sokolové, kteří v roce 2010 i 2014 měli sice nejméně kandidátů, ale stále jich byl srovnatelný počet s ostatními sdruženími. V posledních volbách však kandidátů měli pouze 7, což je dvakrát méně než měli ostatní sdružení. I díky tomu získali nejméně mandátů. Vzhledem ke klesající tendenci zájemců o kandidaturu za toto sdružení, můžeme očekávat, že toto sdružení v budoucnu kandidovat nebude. I přesto, že TJ Sokol má v obci 47 dospělých členů, nikdo z vedení Jednoty není v zastupitelstvu. Pouze současná jednatelka Sokolů, Zuzana Polednová, kandidovala v roce 2010 na předních místech kandidátní listiny a obsadila mandát v zastupitelstvu. V dalších volbách už nekandidovala. TJ Sokol sestavuje kandidátní listinu na jednáních Sokola. Všichni lidé kandidující za tuto stranu jsou jejími členy. Jako spolek jsou Sokolové s výsledky voleb spokojeni, rozdělení funkcí dle počtu obdržovaných hlasů a následně

hlasování také schvalují. Ekonomickou situaci obce hodnotí jako dobrou. Rozvoj obce by se podle nich měl ubírat směrem výstavby bytů, opravou místních komunikací i chodníků, rekonstrukcí sokolského areálu, výstavbou pečovatelského domu a zavedení optického kabelu. (Rozhovor č. 2)

Proč v Jasenné kandidují především spolky? Jedním z důvodů může být skutečnost, že spolky jsou v zastupitelstvu informováni o dění obce a můžou ovlivnit výši příspěvků, kterými obec dotuje jejich činnost případně si mohou prosadit investici, která je v zájmu spolku. Dalším důvodem je také to, že téměř každý volič fandí nějakému spolku, je jeho členem, případně je členem nějaký člen rodiny. Všechny spolky, které v Jasenné fungují mají dobré a stabilní základy a aktivně se podílejí na rozvoji obce a jeho kulturním vyžití. I přesto, že Sokolové mají v zastupitelstvu nejmenší zastoupení, jako spolek fungují a spolupracují i s ostatními spolky v obci.

4.5.3 Komunální volby v obci Bohuslavice

Volby do zastupitelstva obce od roku 1990 do roku 1998

První volby do zastupitelstva obce proběhly v roce 1990 a volilo se 11 členů zastupitelstva. Občané mohli vybírat kandidáty z Československé strany lidové, Komunistické strany Československa, Občanského fóra, Československé strany zemědělské a Nezávislých kandidátů. Volební účast byla necelých 90 %. Nejvíce mandátů získalo Občanské fórum (4) a Nezávislí kandidáti (3). Nutno zdůraznit, že procentuální zastoupení hlasů bylo rozděleno mezi všechny kandidátní listiny a o žádné z nich nemůžeme tvrdit, že by měla značnou převahu. Starostou byl zvolen Josef Hronovský, který kandidoval za Československou stranu lidovou.

Volby v roce 1994 zaznamenaly nižší volební účast, něco málo přes 75 %, ale objevuje se zde strana, která získala více než 50 % všech hlasů. Kandidující stranou s největším počtem hlasů byla Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a obsadila 5 mandátů. Další kandidující strany byly Občanská demokratická strana, Komunistická strana Čech a Moravy a Sdružení nezávislých kandidátů. Každá z těchto stran obsadila 2 mandáty. Celkem kandidovalo 34 občanů.

V posledních volbách 20. století kandidovaly 3 stejné strany jako ve volbách předešlých a Sdružení nezávislých kandidátů nahradila Česká strana sociálně demokratická. Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová získala 5 mandátů, Občanská demokratická strana obdržela mandáty 3, Česká strana sociálně demokratická 2

a Komunistická strana Čech a Moravy získala mandát 1. Celou kandidátní listinu nezaplnila pouze Komunistická strana Čech a Moravy, ale i přesto bylo na výběr ze 41 kandidátů. Starostou pro všechny volební období byl Josef Hronovský. Rodina Hronovských má v obci dlouholetou tradici, již čtyři generace mužů a žen se angažovali v obecním zastupitelstvu. (www.volby.cz)

Volby do zastupitelstva obce od roku 2002 do roku 2010

První volby 21. století se konaly na podzim v roce 2002. Kandidátní listiny doručila Komunistická strana Čech a Moravy, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a Občanská demokratická strana. Volební účast byla 62,08 % a nejvíce mandátů obdržela KDU-ČSL (5), hned za ní byla Občanská demokratická strana se 4 mandáty a na nakonec Komunistická strana Čech a Moravy, která získala mandáty 2. Všechny kandidující strany měly zaplněny kandidátní listiny, proto voliči vybírali ze 33 kandidátů. Starostou pro toto a následující volební období se stal Bohumil Kutina, který kandidoval za Občanskou demokratickou stranu. Kutina se v roce 1990 angažoval v Občanském fóru, následně spolu s dalšími bývalými členy Občanského fóra jako člen Občanské demokratické strany. První mandát získal v roce 1998.

Komunálních voleb v roce 2006 se zúčastnil jeden nezávislý kandidát, který bohužel mandát neobsadil. Více než 50 % hlasů a 6 mandátů získala Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a zbylých 5 mandátů obsadila Občanská demokratická strana. Volební účast v tomto roce byla necelých 50 %, což je nejméně za celou historii komunálních voleb v této obci. Tyto politické strany mají v obci stabilní základnu a ovlivňují dění v obci. Je důležité zdůraznit, že ve volbách získávají tyto strany téměř vyrovnaný počet mandátů, což bylo zapříčiněno i tím, že celkem kandidovalo pouze 23 občanů.

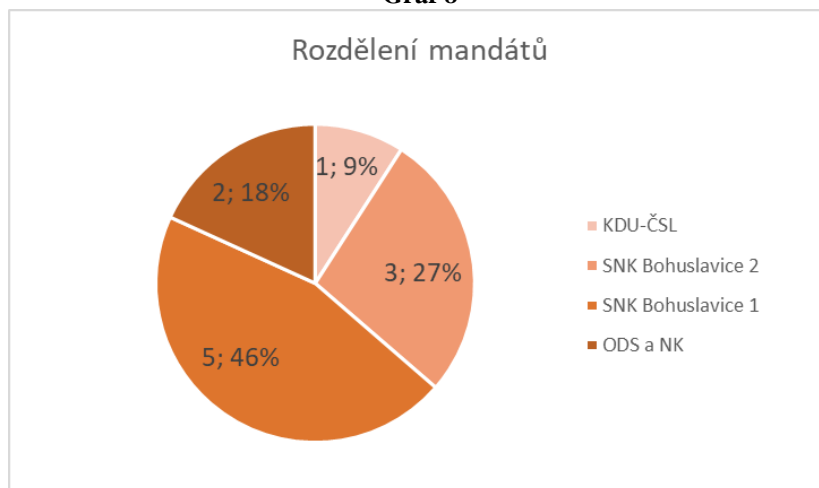
Volby v roce 2010 znamenaly pro Bohuslavice změnu, starostou se stal Jiří Tojnar, který kandidoval za Sdružení nezávislých kandidátů Bohuslavice. Toto sdružení získalo téměř 40 % hlasů a obsadilo 5 mandátů. Sdružení nezávislých kandidátů Bohuslavice se do zastupitelstva dostalo především díky tomu, že nejen oni, ale i občané chtěli změnu v obecní samosprávě. Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová získala mandát pouze 1, Občanská demokratická strana 3 a Česká strana sociálně demokratická 2. Volební účast v tomto roce vystoupala na 64,5 %. Díky kandidatuře sdružení nezávislých občanů, jejichž členové jsou aktivní v místních zájmových

organizacích, klesl věkový průměr zastupitelstva obce. Vyšší volební účast znamenala, že i občané cítili změnu a chtěli ji podpořit. Za zmínku také stojí, že bývalý místostarosta obce Josef Syrovátko se při těchto volbách objevuje jako leader kandidátní listiny Občanské demokratické strany, zatímco v předchozích volebních obdobích kandidoval za Křesťanskou a demokratickou unii – Československou stranu lidovou. Všechny kandidující strany zaplnili celou kandidátní listinu, proto voliči volili ze 44 kandidátů. (www.volby.cz)

Volby do zastupitelstva obce v roce 2014

Volby do zastupitelstev obcí, které se uskutečnily na podzim roku 2014, byly v počtu kandidátních stran zase trochu rozmanitější. Volební účast byla na téměř stejné úrovni jako v předchozím volebním období. Občané obce mohli hlasovat pro Křesťanskou a demokratickou unii – Československou stranu lidovou, SNK Bohuslavice 2, SNK Bohuslavice 1, ODS a NK a Českou stranu sociálně demokratickou. Nejvíce hlasů, téměř 40 %, získala strana SNK Bohuslavice 1, kteří díky tomu obsadili 5 mandátů. Další v pořadí jsou SNK Bohuslavice 2, kteří získali 3 mandáty. ODS a NK mají mandáty 2 a jeden mandát zbyl pro KDU-ČSL. Česká strana sociálně demokratická kandidovala pouze s jedním kandidátem, což byl také důvod, proč neobsadila žádný mandát. Rozdělení mandátů můžeme vidět v grafu č. 8. Zastupitelstvo obce si jako svého starostu zvolilo Jiřího Tojnara. V tomto roce Sdružení nezávislých kandidátů Bohuslavice utvořilo dvě kandidátní listiny a jako celek tak obsadili 8 mandátů, což je 73 % všech mandátů. Občané vybírali celkem ze 45 kandidátů. (www.volby.cz)

Graf 8

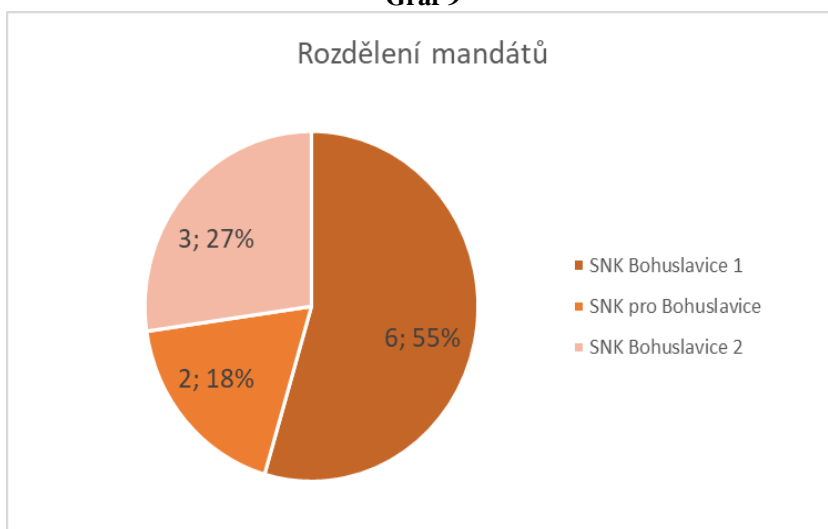
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Volby do zastupitelstva obce v roce 2018

Poslední volby do zastupitelstev obcí proběhly na podzim v roce 2018. Volební účast byla o něco nižší, pouze 62,89 %. Předloženy byly 3 kandidátní listiny, SNK Bohuslavice 1, SNK Bohuslavice 2 a SNK pro Bohuslavice. Všechny kandidátní listiny obsahovaly 11 kandidátů. Kandidátní listina SNK Bohuslavice 1 získala téměř 50 % všech hlasů a obsadila celkem 6 mandátů. SNK pro Bohuslavice získala 2 mandáty a SNK Bohuslavice 2 získala 3 mandáty. Všichni zvolení kandidáti jsou bez politické příslušnosti. I v tomto období byl starostou zvolen Jiří Tojnar.

Sdružení nezávislých kandidátů i pro toto volební období sehnalo dostatečný počet kandidátů, aby mohli kandidovat prostřednictvím dvou kandidátních listin. Sdružení nezávislých kandidátů pro Bohuslavice vzniklo spojením občanů, kteří chtěli původně vytvořit dvě kandidátní listiny, ale bohužel nesehnali potřebný počet kandidátů, proto kandidovali pouze prostřednictvím jedné kandidátní listiny. Za zmínku stojí také to, že leader této kandidátní listiny, Jiří Šitina, kandidoval poprvé a druhý zvolený zastupitel, Milan Školník, se již dříve angažoval jako Mladý sociální demokrat. Díky velkému počtu hlasů se do zastupitelstva dostal z osmého místa. Sdružení nezávislých kandidátů pro Bohuslavice chtělo proniknout do zastupitelstva obce především proto, aby věděli, co se v zastupitelstvu děje a mohli toto dění z části ovlivnit. Mezi cíle jejich sdružení patřila transparentnost při hospodaření s obecními penězi, kvalitní škola, podpora místních spolků a lepší komunikace místní samosprávy s občany. (Rozhovor č. 4) Je zajímavé, že zlepšit komunikaci samosprávy s občany, zprůhlednit schvalování obecních investic a hospodaření s majetkem bylo i cílem sdružení nezávislých kandidátů v čele s Tojnarem při volbách v roce 2010. (www.volby.cz)

Graf 9

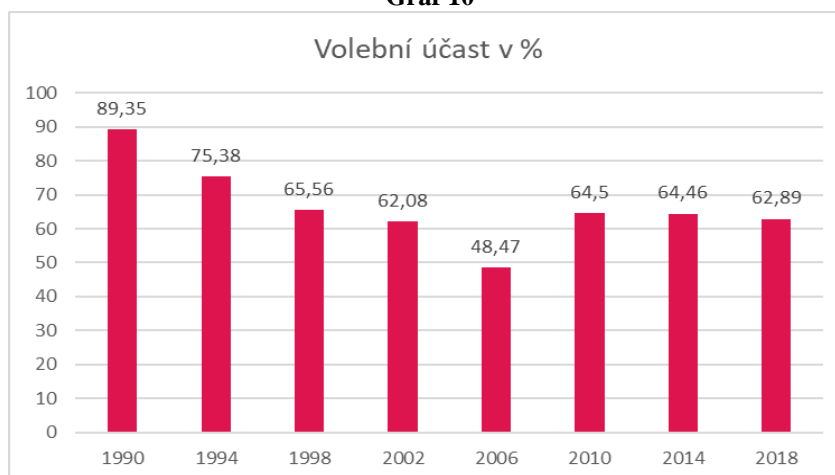
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Volební účast

V následujícím grafu je zpracována volební účast v obci u komunálních voleb od roku 1990. Nejvyšší volební účast byla při prvních volbách, tedy v roce 1990. V tomto roce si lid poprvé zvolil své zastupitelstvo. Od té doby se komunální volby konají pravidelně, každé čtyři roky. Nejnižší volební účast byla v roce 2006, kdy klesla pod 50 %, naopak hned v dalších volbách stoupla zpět na úroveň 64,5 %.

Na základě zjištěných volebních výsledků můžeme konstatovat, že zvýšení volební účasti v roce 2010 bylo způsobeno nově kandidujícím sdružením nezávislých kandidátů, kteří omladili zastupitelstvo. I v současné době mají hodně příznivců, což dokazuje stále velký počet získaných mandátů. I přesto, že občané obce vypadají spokojeni se současným vedením, objevují se i tací, kteří spokojení nejsou. Nespokojenost s vedením byla také důvodem pro vytvoření nového sdružení nezávislých kandidátů, jejichž cílem byla transparentnost při hospodaření s veřejnými penězi, kvalitní škola s aprobovanými pedagogy, podpora spolků a lepší komunikace místní samosprávy s občany. (Rozhovor č. 4)

Graf 10

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

4.5.4 Samospráva obce Bohuslavice

Obce Bohuslavice si v roce 1990 určila, aby bylo 11 členů zastupitelstva, proto nemají povinnost zřizovat radu obce. Obec nemá vyhotoven program rozvoje obce, investiční akce jsou dle zastupitele Milana Školníka realizovány nahodile, bez dlouhodobého plánu. (Rozhovor č. 4) Při posledních volbách do zastupitelstva obce bylo zvoleno 11 členů zastupitelstva. Starostou byl zvolen Jiří Tojnar, místostarostou se stal Vlastimil Nývlt. Rozhodovalo volbou starosty na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce. Opoziční zastupitel má však na výsledky voleb jiný názor: „Volby, kde kandidovaly kandidátky v poměru 2:1, nebyly příliš soutěživé. Opoziční kandidátní listina měla jen slabé šance při této konstelaci uspět. Nicméně jejím záměrem bylo alespoň proniknout do obecního zastupitelstva a podílet se na veřejném dění, vládnoucí většinu v rámci možností kontrolovat.“ (Rozhovory č. 3 a 4) Obec podle zákona o obcích povinně zřizuje finanční a kontrolní výbor. Předsedou výboru je člen zastupitelstva. Předsedkyní finančního výboru byla na ustavujícím zasedání zvolena Ilona Voborníková. Dalšími členy finančního výboru jsou Jana Šitinová a Zdeňka Bitnarová. Předsedou kontrolního výboru byl zvolen Mgr. Milan Školník, členy jsou Radek Rydlo a Petr Vaňát.

Starostou obce je Jiří Tojnar, který tuto funkci vykonává od roku 2010, je tedy ve funkci třetí volební období. Vzhledem ke svým zkušenostem se snaží obec rozvíjet a využívat veškeré prostředky, které stát nabízí. V obci je to převážně on, kdo navrhuje, jaké investiční akce budou uskutečněny. Do zastupitelstva obce kandidoval především proto, aby změnil celkový chod obce. V roce 2010 byl leadrem kandidátní listiny Sdružení

nezávislých kandidátů Bohuslavice a při volbách získali více než 38 % hlasů. Na otázku, na co je za dobu svého působení v zastupitelstvu obce pyšný, odpověděl: „*Jsem rád, že se nám daří rozvíjet obec v oblasti infrastruktury, movitého a nemovitého majetku obce. Tato práce mi dala mnoho zkušeností, ať už pozitivních, tak i negativních. Práce je to zajímavá, rozmanitá, která mě baví.*“ (Rozhovor č. 3)

Z uvedených výsledků voleb za posledních 20 let je zřejmé, že politické dění v obci významně ovlivnily politické strany, zejména Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a Občanská demokratická strana. Tyto strany tvořily místní samosprávu až do roku 2010, kdy vzniklo sdružení nezávislých kandidátů, které ovlivňuje dění obce poslední 3 volební období. Členové tohoto sdružení jsou také členy místních spolků.

4.5.5 Shrnutí samosprávy a komunálních voleb

Ve sledovaných obcích byla nejvyšší volební účast v roce 1990, od té doby strmě klesá. Volby do zastupitelstva obce však patří k těm oblíbenějším, u kterých se účast pohybuje okolo 60 %. V obou obcích v posledních letech kandidují spíše sdružení nezávislých kandidátů, protože občané nevolí podle politické příslušnosti, ale podle charakteru a známosti. V Jasenné kandidují převážně spolky, které jsou tvořeny členy spolku a dále lidmi, kteří se chtějí podílet na veřejném dění v obci. Naopak v Bohuslavicích spolky své kandidátní listiny nevytváří, ale v každém z kandidujících sdružení nezávislých kandidátů najdeme alespoň zástupce některého ze spolků. Bylo tomu tak i v minulosti, kdy se na kandidátních listinách politických stran objevovali zástupci spolků. Díky tomu usuzujeme, že ačkoliv spolky nevytváří své kandidátní listiny, rozvoj obce a její budoucnost jim není lhostejná.

V obci Jasenná se zastupitelstvo od prvních voleb v roce 1990 mírně změnilo, ale starostka zůstala stejná. Je to pravděpodobně způsobeno tím, že svou funkci plní zodpovědně, naslouchá občanům a aktivně se podílí na rozvoji obce. Dle nastudovaných zápisů ze zastupitelstva obce se snaží problémy řešit hned, pravidelně informuje zastupitele i občany o problémech obce a společně s nimi vybírá ze zásobníků investičních akcí ty, které budou v následujících letech uskutečněny. Zápisy ze zastupitelstva poskytují občanům kompletní přehled o dění v obci, financích obce i o tom, že zastupitelstvo se při hlasování shoduje, což potvrdila i starostka v rozhovoru: „*Těší mě i to, že v 15ti členném zastupitelstvu máme dobré přátelské vztahy, že tu nemáme „politikaření“ či nějaké nesváry*

mezi jednotlivými členy, a to není také zase tak obvyklé, když poslouchám ostatní starosty, jaké mají problémy při jednáních v zastupitelstvu, kde jsou třeba opoziční strany, nemohou se dohodnout a hádají se. Tady to naštěstí nemáme, všichni jdeme dohromady.“
(Rozhovor č. 1, zápisy ze zastupitelstva obce Jasenná 2018-2020)

V Bohuslavicích se od roku 1990 ve funkci starosty vystřídali 3 muži. Dle nastudovaných zápisů ze zastupitelstva obce je zřejmé, že někteří zastupitelé nesouhlasí s většinou a hlasují rozdílně. Zápisy zastupitelstva poskytují občanům přehled o dění v obci a investičních záměrech obce. I přes rozdílné názory některých zastupitelů se však daří obec rozvíjet a investovat tam, kde je to potřeba. Doporučením pro vedení Bohuslavic je, aby si ucelilo představu o tom, kam chce rozvoj obce směřovat. K tomu by obci mohl pomoci strategický dokument – program rozvoje obce, který by občanům přiblížil, jaké investice mohou do budoucna očekávat. (zápisy ze zastupitelstva obce Bohuslavice 2018-2020)

5 Porovnání stylu řízení v obcích

Tato část práce je věnována komparaci zjištěných informací a dat, které v rámci dotazování poskytli představitelé obcí Jasenná a Bohuslavice.

Demografický vývoj a společenský život obcí

Na základě studia dokumentů bylo zjištěno, že od roku 2000 počet obyvatel v obou obcích mírně stoupá. I přesto, že v Jasenné je o 25 % méně obyvatel než Bohuslavicích, v posledních letech zde stoupá počet obyvatel rychleji než v Bohuslavicích. Důvodem pro růst obyvatel však nejsou stavební parcely ve vlastnictví obcí, protože obce žádné stavební parcely, které by mohly prodat za účelem výstavby nových domů a přírůstků obyvatel, nevlastní. V tomto případě je obec plně závislá na soukromých vlastnících, kteří by o výstavbu měli zájem. Samozřejmě v souvislosti s novou výstavbou jsou zástupci obcí ochotni podílet se na změně územních plánů, aby výstavbu umožnili. Odlišností obcí v této kategorii je pouze průměrný věk obyvatelstva, který v Jasenné klesá a v Bohuslavicích roste. V roce 2016 byl téměř na stejné úrovni, zatímco v loňském roce je zde rozdíl 2 let. V obcích nalezneme také velký počet místních sdružení a spolků, kteří se aktivně podílejí na sportovním a kulturním vyžití. Jsou to především spolky, kteří organizují plesy a zábavy pro dospělé, soutěže a karnevaly pro děti. Bohužel v posledním roce je kulturní život obcí i celé republiky ovlivněn světovými událostmi, které zakazují kontakt a shlukování lidí. Obě obce se však ke společenským akcím a rozvíjení kulturního života chtějí vrátit hned, jak to situace dovolí.

Spolupráce obcí

Obě sledované obce jsou členy Dobrovolného svazku obcí Metuje a Místní akční skupiny mezi Úpou a Metují. Nad rámec těchto spoluprací je Jasenná členem Dobrovolného svazku obcí Jaroměřsko a Bohuslavice jsou členy Dobrovolného svazku obcí region Novoměstsko. Všechny tyto spolupráce jsou pro obce prospěšné zejména díky možnosti konzultací s ostatními starosty. Hlavními cíli spolků je především spolupráce sdružených obcí a také zlepšení kvality života venkovských obcí.

Rozhodování a hospodaření v obci

Nelze jednoznačně sdělit, že rozhodování ve sledovaných obcích je na stejné úrovni. V Bohuslavicích je za většinu investičních akcí zodpovědný starosta, který je tedy hlavním aktérem obecního dění. (Rozhovor č. 3) Naopak starostka obce Jasenná uvedla, že s podněty přichází většinou ona, někdy jednotliví občané a samozřejmě zastupitelé. Společně pak na jednání zastupitelstva zkoumají důležitost investice, možnosti financování, jejich projektování, realizaci a samozřejmě pořadí realizace. Své požadavky také předkládá i příspěvková organizace obce Základní škola a Mateřská škola Jasenná, které se obec snaží vždy vyhovět a splnit všechny požadavky. Dále čerpají možnosti rozvoje obce z programu rozvoje obce, který mají vyhotoven na období 2019 až 2028. Dotazovaní zástupci obce dodali, že prosazování návrhu je vždy všemi schváleno. (Rozhovor č. 1 a 2) Naopak v Bohuslavicích program rozvoje obce nemají, což dotazovaný zastupitel Milan Školník hodnotí negativně. Dle jeho názoru by vyhotovení tohoto strategického dokumentu umožnilo dát investičním akcím nějaký řád a nerealizovali by se nahodile. (Rozhovor č. 4) Rozhodování o investičních akcích je v Jasenné prováděno diskusí a odsouhlaseno všemi členy zastupitelstva, zatímco v Bohuslavicích jsou někteří zastupitelé proti většině. Ze zápisů zastupitelstva vyplývá, že zastupitelé, kteří hlasují proti investicím s nimi souhlasí a vědí, že investice je důležitá, nesouhlasí však s výběrovým řízením na dodavatele stavby, případně uvádí, že jim nebyly poskytnuty kompletní informace k připravované akci.

Co se týče hospodaření, obě obce se snaží využívat dotačních titulů a investiční akce realizovat z nich, případně z vlastních zdrojů. Ve výjimečných případech obce přistupují k bankovním úvěrům. V posledních letech proběhly v obcích velké investiční akce, které zatížily rozpočet a další takové akce jsou připravované. V Jasenné je v současné době připravován projekt na rekonstrukci hasičské zbrojnice včetně hasičské klubovny, po získání dotace chtějí v čp. 1 (bývalá fara, ve vlastnictví obce od roku 2008) vybudovat čtyři byty a v příštím roce by měla proběhnout realizace úpravy veřejného prostranství za Restaurací Na Křižovatce a zpevnění příjezdové komunikace k bytovému domu čp. 301 (pozemek ve vlastnictví obce od roku 2009, bytový dům postaven v letech 2012 až 2014). V obci Bohuslavice v současné době probíhá dlouho plánovaná rekonstrukce bytového domu čp. 295. V roce 2016 byl v obci vybudován bytový dům pro seniory u evangelického kostele, který velmi zatížil obecní rozpočet na další roky. Obec také každoročně investuje do modernizace a rekonstrukce Základní a mateřské školy.

Kandidatura a sestavování kandidátních listin

Starostové sledovaných obcí se do funkce dostali rozdílně. Starostka Jasenné byla před volbami oslovena aktivní občankou a dosazena na kandidátní listinu Občanského fóra. Ke svému překvapení získala nejvíce hlasů a byla jí nabídnuta funkce starostky, kterou, i přes všechny pochybnosti, nedostatek zkušeností a nízký věk, přijala. Od té doby se ve vedení obce udržela, práce starostky ji baví a naplňuje. (Rozhovor č. 1) V Bohuslavicích současného starostu ke kandidatuře vedl především zájem změnit chod obce. Do funkce se dostal tak, že společně s dalšími občany, kteří měli zájem o změnu obce, utvořili sdružení nezávislých kandidátů a do zastupitelstva obce dosadili svých 5 kandidátů.

K otázce sestavování kandidátních listin dotazovaní shodně uvedli, že se jedná o kolektivní práci. V Jasenné v posledních letech kandidují stejná sdružení a kandidátní listiny jsou tvořeny tak, že přední místa jsou obsazeny těmi, kteří už v zastupitelstvu jsou a chtějí v něm zůstat. Pokud zde jsou nějaká volná místa, která je potřeba zaplnit, obrací se na další členy spolků a jiné občany, kteří by do zastupitelstva chtěli kandidovat, případně by naopak spolek chtěl, aby tito občané v zastupitelstvu byli. I přesto, že zájem o dění v obci mnoho občanů nezajímá a nechtějí být aktivními členy zastupitelstva, v Jasenné mají při každých komunálních volbách dostatek kandidátů, aby, dle slov starostky, bylo z čeho vybírat. (Rozhovor č. 1 a 2) Naopak v Bohuslavicích je zájem o zastupitelská křesla menší. Sdružení nezávislých kandidátů pro Bohuslavice vzniklo spojením občanů, kteří chtěli dvě kandidátní listiny, ale nesehnali na ně dostatečný počet občanů ochotných kandidovat. Pořadí na kandidátní listině probíhalo ve spolupráci se všemi členy sdružení, dohodou se také určovalo pořadí na kandidátní listině. Naopak sdružení nezávislých kandidátů Bohuslavice má od roku 2014 sestavené dvě kandidátní listiny. I v případě tohoto sdružení bylo pořadí na kandidátní listině sestaveno dohodou s ostatními kandidáty. (Rozhovor č. 3) I přesto, že zájem o kandidaturu spíše klesá, v obou obcích mají při každých komunálních volbách dostatečný počet kandidátů.

Zastupitelstvo obce a pracovní jednání

Zastupitelstva sledovaných obcí se v současné době schází méně než v přechozích letech. Je to způsobeno především současnou celosvětovou situací (pandemie Covid-19). Veřejné zasedání v Jasenné však probíhají jednou za tři měsíce. Mimo veřejná zasedání zde

probíhají každé první úterý v měsíci pracovní jednání zastupitelstva, kde se projednávají průběžně řešené problémy a úkoly. V současné době v obci probíhají pouze veřejná zasedání, pracovní jednání nejsou v době nouzového stavu svolávány. (Rozhovor č. 1 a 2)

Veřejná zasedání v Bohuslavicích obvykle probíhají každý druhý měsíc. Někteří zastupitelé by uvítali zasedání častěji, aby byl prostor reagovat na dění v obci aktuálně a bez zpoždění případně vůbec. Pracovní porady se konají jen výjimečně a někteří zastupitelé nejsou jejich příznivci. Názor zastupitele Milana Školníka na pracovní porady je takový, že scházet se za zavřenými dveřmi nepůsobí dobře na občany. (Rozhovor č. 3 a 4)

6 Závěr

Ve své diplomové práci jsem se zaměřila na porovnání dvou obcí v okrese Náchod. Zaměřila jsem se především na problematiku lokální politiky, místní samosprávu a hospodaření obcí. Na základě zjištěných údajů proběhlo srovnání zvolených obcí. Hlavními cíli práce bylo charakterizovat socioekonomické ukazatele obcí, vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy, dále identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích a také definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obce.

Na základě demografických údajů poskytnutých ze statistik Českého statistického úřadu bylo zjištěno, že vývoj počtu obyvatel vykazuje drobné odlišnosti. V zájmu obou obcí je zkvalitňování občanské vybavenosti obce a zvyšování standardní životní úrovně obyvatel prostřednictvím rekonstrukcí a inovací. Přestože počet obyvatel v Jasenné roste rychleji, společenské vyžití, dojezdová vzdálenost do měst, pracovní příležitosti i možnosti vzdělávání a základní občanská vybavenost jsou v obcích srovnatelné. Růst počtu obyvatel by mohl být větší, pokud by obce vlastnily pozemky určené k zástavbě.

Cílem praktické části této studie bylo najít odpovědi na tři následující otázky: Kdo ve vybraných obcích přichází s podněty k investičním akcím a tím i rozvoji obce? Mají obce dostatečný objem finančních prostředků na běžný chod obce a jakým způsobem řeší případný nedostatek finančních prostředků? Kým je tvořena místní samospráva? Kandidují místní občané na listinách politických stran nebo jako sdružení místních nezávislých kandidátů?

Při zpracovávání první otázky bylo zjištěno, že ve sledovaných obcích dochází k rozdílům. Zatímco v Bohuslavicích pochází většina podnětů k investičním akcím od starosty, v Jasenné pochází podněty nejen od starostky, ale také od členů zastupitelstva, občanů a příspěvkové organizace obce. Rozhodování o investičních akcích probíhá ve sledovaných obcích na základě diskuse při jednáních zastupitelstva. Členové místní samosprávy společně hledají řešení nastalých problémů a zvažují možnosti financování investičních akcí. Starostové obcí také shodně dodali, že podněty k investicím vyplývají také z aktuální situace a potřeb obce.

Běžný chod sledovaných obcí je převážně financován prostřednictvím daňových příjmů, které tvoří největší položku příjmů rozpočtu obce. Daňové příjmy dosahují každoročně vyšší úrovně, ale velké investice obce nepokryjí. Ve většině případů se obce snaží financovat projekty prostřednictvím dotačních titulů a přebytky minulých let. Ve výjimečných případech musí obce přistoupit k možnosti čerpání finančních prostředků prostřednictvím bankovních úvěrů. Především díky možnosti čerpání dotací se v obcích uskutečnila řada projektů, které se zasloužily o pozitivní rozvoj obce.

Místní samospráva sledovaných obcí je tvořena nezávislými kandidáty bez politické příslušnosti, kteří mají zájem podílet se na veřejném dění obcí. S úpadkem klasických politických stran na začátku 21. století se do popředí dostávají sdružení nezávislých kandidátů a sdružení tvořené obecními spolky. Při posledních komunálních volbách v roce 2018 byly kandidátní listiny sestaveny pouze ze sdružení nezávislých kandidátů. V případě komunálních voleb malých obcí je toto uskupení nejnepřítější.

Zpracováním této diplomové práce bylo zjištěno, že rozvoj malých obcí je závislý na dotacích, protože bez nich se tyto akce nemohou uskutečnit, protože malé obce nemají dostatek finančních prostředků. Zástupci sledovaných obcí shodně uvedli, že se snaží maximálně využít finančních zdrojů ve formě dotací, aby tím pokryli většinu nákladů na velké investiční projekty. Rozvoj obce, zvelebení okolí, životní prostředí i otázky týkající se třídění komunálního odpadu a snížení produkovaného odpadu jsou činnosti, kterými se samospráva obce zabývá nejčastěji.

Mým doporučením pro Bohuslavice je zvýšit počet členů zastupitelstva a zvýšit četnost jednání zastupitelstva případně zavést pracovní porady, kde by mohli průběžně projednávat investiční akce. Zvýšením počtu členů zastupitelstva by do zastupitelstva mohlo proniknout více opozičních zastupitelů, což by vedlo k obsáhlejšími diskusím i zápisům ze zastupitelstva. Bohuslavice by v příštích letech měly také zhotovit program rozvoje obce případně investiční zásobník akcí, ze kterých by při tvorbě rozpočtu čerpaly akce, které v následujícím období uskuteční. Mé doporučení pro zastupitelstvo Jasenné je takové, aby svou práci vykonávalo i nadále tak, jak ji vykonává teď.

Na závěr celé studie lze říct, že malé obce ke svému rozvoji potřebují vhodné dotační tituly, které by jim umožnily obec rozvíjet. Jedním z řešení je forma spolupráce obcí na úrovni dobrovolných svazků obcí, která nenaruší individualitu jednotlivých obcí. Pro blaho obcí je také důležitý vztah s veřejností, poskytování aktuálních informací o připravovaných projektech, a především prostor pro diskusi.

7 Seznam použitých zdrojů

Literatura

Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.

Bernard, Josef. Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010, 126 s. ISBN 978-80-7330-187-3

Bernard, Josef (ed.). Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON): Sociologický ústav AV ČR, 2011, 236 s. Studie, sv. 75. ISBN 978-80-7419-069-8.

Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.

Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3.

Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.

Čopík, J.; Kopřiva, R.; Čmejrek, J.; Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech republic, Local Government Studies, DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069

Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80–101.

Kadečka, S.; Rigel, F.: Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost, Praha: Ministerstvo vnitra, 2009. 19 s.

Kopřiva, Radek, Čopík, Jan, Čmejrek, Jaroslav, 2017. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociológia 5/49, s. 482-506. ISSN 0049–1225.

Lebeda, Tomáš, 2009. Komunální volby klamou. Krátké zastavení nad problematickými aspekty volebního systému pro obecní zastupitelstva. Acta Politologica, Vol. 1, No. 3, s. 332-343. ISSN 1803-8220.

Ministerstvo vnitra ČR, úsek veřejné správy, Veřejná správa v ČR, Praha 2005
Vojtíšková, M.; Institut pro veřejnou správu Praha, Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí, Praha 2018, zpracováno v projektu „Vzdělávání v oblasti finančního řízení na obcích pro volené zastupitele“; ISBN 978-80-87544-98-3

Internetové zdroje

Obec Jasenná. [online]. 2020, 2021 [cit. průběžně od 2020-11-01 do 2021-03-20].

Dostupné z: <https://www.obec-jasenna.cz/>

Obec Bohuslavice. [online]. 2020, 2021 [cit. průběžně od 2020-11-01 do 2021-03-20].

Dostupné z: <http://www.bohuslavice.com/>

Český statistický úřad. [online]. 2021 [cit. průběžně od 2021-01-01 do 2021-03-20].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

Český statistický úřad. [online]. 2021 [cit. průběžně od 2021-01-01 do 2021-03-20].

Dostupné z: <https://www.volby.cz/>

Počet obcí ČR. [online]. 2021 [cit. 2021-02-01]. Dostupné z: <http://www.kdekoliv.cz/>

Historie obce Bohuslavice [online]. 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z:

<http://www.novomestskykuryr.info/>

DSO Region Novoměstsko [online]. 2021 [cit. 2021-02-06]. Dostupné z:

<http://www.novomestskonadmetuji.cz/>

Rozpočty obcí [online]. 2021 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z:

<https://monitor.statnipokladna.cz/>

Legislativní zdroje

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Vyhláška č. 577/2020 Sb., kterou se mění vyhláška č 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

Rozhovory

Rozhovor č. 1 se starostkou obce Jasenná, Ing. Jitkou Slezákovou; Jasenná 26.2.2021

Rozhovor č. 2 se zastupitelem obce Jasenná, Vladimírem Tláskalem; Jasenná 9.3.2021

Rozhovor č. 3 se starostou a místostarostou obce Bohuslavice, Jiřím Tojnarem a Vlastimilem Nývlttem; Bohuslavice 25.2.2021

Rozhovor č. 4 se zastupitelem obce Bohuslavice, Mgr. Milanem Školníkem; Bohuslavice 19.2.2021

Ostatní zdroje

Zápisy zastupitelstva obce Bohuslavice z let 2018-2020 [online]. Dostupné z:

<http://www.bohuslavice.com/>

Zápisy zastupitelstva obce Jasenná z let 2018-2020. Dostupné v archivu obecního úřadu Jasenná

8 Přílohy

8.1 Příloha č. 1 – kandidátní listiny obce Jasenná v roce 2014

Tabulka 8: Kandidátní listina Tělocvičná jednota Sokol

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Sedláček Petr	132	15,58	2	ANO
2	Švorcová Marie Ing.	115	13,57	3	ANO
3	Slánská Iveta	73	8,61	1	
4	Horáková Martina	88	10,38	2	
5	Tláskal Vladimír	200	23,61	1	ANO
6	Frisová Dita	47	5,54	3	
7	Samková Jana	40	4,72	4	
8	Dubnová Kateřina	47	5,54	5	
9	Týčová Marcela	52	6,13	6	
10	Roleček Patrik	53	6,25	7	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 9: Kandidátní listina Za obec Jasennou

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Slezáková Jitka Ing.	241	11,90	1	ANO
2	Komínek Josef	239	11,80	3	ANO
3	Prostředník Jaroslav	181	8,94	5	ANO
4	Šalanda Stanislav Ing.	160	7,90	6	ANO
5	Tkadlecová Zdeňka	194	9,58	4	ANO
6	Hlávko Josef	137	6,76	7	ANO
7	Balcar Jiří	118	5,83	8	ANO
8	Dubnová Jitka	137	6,76	1	
9	Prostředník Jan Ing.	199	9,83	3	ANO
10	Hejnová Radka Mgr.	126	6,22	2	
11	Duben Jiří	127	6,27	3	
12	Svobodová Markéta	71	3,50	4	

13	Horáková Lenka	94	4,64	5	
----	----------------	----	------	---	--

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 10: Kandidátní listina Hasiči

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Holeček Martin	184	15,87	1	ANO
2	Mrkos Vladimír	152	13,11	3	ANO
3	Samek David	159	13,71	2	ANO
4	Dohnal Josef	94	8,11	2	
5	Kmoníček Michal	99	8,54	4	ANO
6	Mrkosová Lucie	73	6,29	3	
7	Dohnal Martin	99	8,54	1	
8	Karlová Martina	40	3,45	4	
9	Kotek Jan	74	6,38	5	
10	Holečková Blanka	54	4,65	6	
11	Hejčmanová Milena	48	4,14	7	
12	Karlová Jana	16	1,38	8	
13	Blažek Pavel	40	3,45	9	
14	Karel Oldřich	27	2,32	10	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.2 Příloha č. 2 – zvolení členové zastupitelstva obce Jasenná v roce 2014

Tabulka 11: Zvolení členové zastupitelstva

Kandidátní listina	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	věk	Hlasy	
			abs.	v %
1	Tláskal Vladimír	48	200	23,61
1	Sedláček Petr	40	132	15,58
1	Švorcová Marie Ing.	33	115	13,57
2	Slezáková Jitka Ing.	51	241	11,90
2	Komínek Josef	56	239	11,80
2	Prostředník Jan Ing.	31	199	9,83
2	Tkadlecová Zdeňka	49	194	9,58

2	Prostředník Josef	56	181	8,94
2	Šalanda Stanislav Ing.	59	160	7,90
2	Hlávko Josef	67	137	6,76
2	Balcar Jiří	45	118	5,83
3	Holeček Martin	38	184	15,87
3	Samek David	37	159	13,74
3	Mrkos Vladimír	40	152	13,11
3	Kmoníček Michal	40	99	8,54

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.3 Příloha č. 3 – kandidátní listiny obce Jasenná v roce 2018

Tabulka 12: Kandidátní listina Za obec Jasennou

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Slezáková Jitka Ing.	216	9,47	2	ANO
2	Komínek Josef	252	11,05	1	ANO
3	Šalanda Stanislav Ing.	167	7,32	6	ANO
4	Tkadlecová Zdeňka	214	9,39	3	ANO
5	Prostředník Jan Ing.	213	9,34	4	ANO
6	Toman Ondřej Ing. arch.	178	7,81	5	ANO
7	Zlámalík Jan Ing.	150	6,58	7	ANO
8	Hejnová Radka Mgr.	127	5,57	8	ANO
9	Hlávko Josef	108	4,73	9	ANO
10	Hažová Anna Bc. et Bc.	87	3,81	1	
11	Coufal Pavel	150	6,58	2	
12	Valtera Jiří Bc.	141	6,18	3	
13	Horáková Lenka	94	4,14	4	
14	Svobodová Michaela	85	3,72	5	
15	Hejna Luboš	96	4,21	6	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 13: Kandidátní listina Hasiči

<i>číslo</i>	<i>Kandidát příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Holeček Martin	177	15,36	1	ANO
2	Mrkos Vladimír	154	13,36	2	ANO
3	Dohnal Josef	103	8,94	3	ANO
4	Kotek Jan	97	8,42	1	
5	Vlášek Lubomír	39	3,38	3	
6	Blažek Pavel	56	4,86	4	
7	Mrkosová Lucie	74	6,42	5	
8	Malá Kateřina	25	2,17	6	
9	Fabián Jan	73	6,33	7	
10	Vlášek Jaromír	31	2,69	8	
11	Kučera Petr	89	7,72	2	
12	Kmoníček Michal	101	8,76	4	ANO
13	Dohnal Martin	38	3,29	9	
14	Karlová Jana	15	1,30	10	
15	Komínková Marie	80	6,94	11	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 14: Kandidátní listina Tělocvičná jednota Sokol

<i>číslo</i>	<i>Kandidát příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Tláskal Vladimír	204	29,65	1	ANO
2	Valášek Miroslav Ing.	67	9,73	1	
3	Slavík Josef	75	10,90	2	
4	Rolečková Jiřina	77	11,19	3	
5	Frisová Dita	63	9,15	4	
6	Dubnová Kateřina	74	10,75	5	
7	Sedláčková Dana Bc.	128	18,60	2	ANO

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.4 Příloha č. 4 – zvolení členové zastupitelstva obce Jasenná v roce 2018

Tabulka 15: Zvolení členové zastupitelstva

<i>Kandidátní listina</i>	<i>Kandidát</i>	<i>Hlasy</i>		
<i>listina</i>	<i>příjmení, jméno, titul</i>	<i>věk</i>	<i>abs.</i>	<i>v %</i>
1	Komínek Josef	60	252	11,05
1	Slezáková Jitka Ing.	55	216	9,47
1	Tkadlecová Zdeňka	53	214	9,39
1	Prostředník Jan Ing.	35	213	9,34
1	Toman Ondřej Ing. arch.	33	178	7,81
1	Šalanda Stanislav Ing.	63	167	7,32
1	Zlámalík Jan Ing.	40	150	6,58
1	Hejnová Radka Mgr.	46	127	5,57
1	Hlávko Josef	71	108	4,73
2	Holeček Martin	42	177	15,36
2	Mrkos Vladimír	44	154	13,36
2	Dohnal Josef	44	103	8,94
2	Kmoníček Michal	44	101	8,76
3	Tláškal Vladimír	52	204	29,65
3	Sedláčková Dana Bc.	44	128	18,60

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.5 Příloha č. 5 – kandidátní listiny obce Bohuslavice v roce 2014

Tabulka 16: Kandidátní listina KDU-ČSL

<i>číslo</i>	<i>Kandidát</i>	<i>Počet hlasů</i>		<i>Pořadí zvolení</i>	<i>Mandát</i>
	<i>příjmení, jméno, titul</i>	<i>abs.</i>	<i>v %</i>		
1	Menclová Miluše	118	16,36	1	ANO
2	Šitina Jiří	64	8,87	3	
3	Lagron Miroslav	62	8,59	4	
4	Sochor Jaroslav	49	6,79	5	
5	Foglová Petra DiS.	72	9,98	2	
6	Mencelová Lucie Bc.	63	8,73	6	

7	Čechovičová Hana	57	7,90	7	
8	Zámečnicková Helena Ing.	74	10,26	1	
9	Kroka Štefan	45	6,24	8	
10	Hronovský Josef	53	7,35	9	
11	Hronovská Petra	64	8,87	10	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 17: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 2

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Nývlt Vlastimil	304	20,37	1	ANO
2	Voborníková Ilona Ing.	210	14,07	3	ANO
3	Kvirenc Radek Ing.	213	14,27	2	ANO
4	Voda Petr Mgr.	128	8,57	1	
5	Prouza Ladislav	135	9,04	2	
6	Šitinová Jana	62	4,15	3	
7	Svatoň Roman	138	9,24	4	
8	Petřík Petr	42	2,81	5	
9	Kyralová Ivana	101	6,76	6	
10	Rydlo Radek	106	7,10	7	
11	Roubal Jan	53	3,55	8	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 18: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 1

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Tojnar Jiří	325	16,09	1	ANO
2	Kyral Roman Mgr.	307	15,20	2	ANO
3	Vaňát Petr	214	10,59	5	ANO
4	Novotný Pavel	227	11,24	4	ANO
5	Bitnarová Zdeňka	161	7,97	1	
6	Zítka Jaroslav Ing.	258	12,77	3	ANO
7	Herzigová Anna	132	6,53	2	
8	Havelka Jiří	98	4,85	3	

9	Grimová Lenka	99	4,90	4	
10	Žuk Lubomír	98	4,85	5	
11	Kvirenc Martin Bc.	100	4,95	6	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 19: Kandidátní listina ODS a NK

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Syrovátko Josef	120	14,76	1	ANO
2	Kutina Bohumil	101	12,42	1	
3	Hladíková Jana	116	14,26	2	ANO
4	Prax Lukáš	65	7,99	3	
5	Rydlová Milena	64	7,87	4	
6	Hladíková Alžběta	82	10,08	2	
7	Hladík Vojtěch	58	7,13	5	
8	Lochman Karel	49	6,02	6	
9	Čepelka Karel	47	5,78	7	
10	Králíček Petr	57	7,01	8	
11	Maryšková Jana	54	6,64	9	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 20: Kandidátní listina ČSSD

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Tölg Tomáš	22	100		

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.6 Příloha č. 6 – zvolení členové zastupitelstva obce Bohuslavice v roce 2014

Tabulka 21: Zvolení členové zastupitelstva

Kandidátní listina	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	věk	Hlasy	
			abs.	v %
1	Menclová Miluše	53	118	16,36
2	Nývlt Vlastimil	67	304	20,37

2	Kvirenc Radek Ing.	43	213	14,27
2	Voborníková Ilona Ing.	50	210	14,07
3	Tojnar Jiří	44	325	16,09
3	Kyral Roman Mgr.	30	307	15,20
3	Zítko Jaroslav Ing.	62	258	12,77
3	Novotný Pavel	29	227	11,24
3	Vaňát Petr	38	214	10,59
4	Syrovátka Josef	58	120	14,76
4	Hladíková Jana	57	116	14,26

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.7 Příloha č. 7 – kandidátní listiny obce Bohuslavice v roce 2018

Tabulka 22: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 1

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Tojnar Jiří	326	13,11	1	ANO
2	Novotný Pavel	289	11,62	2	ANO
3	Vaňát Pavel	234	9,41	5	ANO
4	Zítko Jaroslav Ing.	285	11,46	3	ANO
5	Rydlo Radek	275	11,06	4	ANO
6	Šitinová Jana	213	8,56	6	ANO
7	Svatoň Roman	238	9,57	1	
8	Havelka Jiří	148	5,95	2	
9	Grimová Lenka	173	6,95	3	
10	Zítko Jiří	135	5,43	4	
11	Kyralová Ivana	170	6,83	5	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 23: Kandidátní listina SNK pro Bohuslavice

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Šitina Jiří	118	11,01	2	ANO
2	Jeník Svatoslav	92	8,59	1	

3	Timura Lukáš	89	8,30	2	
4	Kylar David	92	8,59	3	
5	Boháčová Jana	79	7,37	4	
6	Dobrodinská Veronika DiS.	82	7,65	5	
7	Prax Lukáš	88	8,21	6	
8	Školník Milan Mgr.	175	16,33	1	ANO
9	Deylová Zuzana	73	6,81	7	
10	Zámečnicková Helena Ing.	102	9,52	8	
11	Petrová Miroslava	81	7,56	9	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

Tabulka 24: Kandidátní listina SNK Bohuslavice 2

číslo	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	Počet hlasů		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Kyral Roman Mgr.	260	18,19	1	ANO
2	Voborníková Ilona Ing.	167	11,68	3	ANO
3	Stuchlík Zdeněk Mgr.	105	7,34	2	
4	Kvirenc Radek Ing.	143	10,00	1	
5	Voborník Tomáš	94	6,57	3	
6	Nývlt Vlastimil	195	13,64	2	ANO
7	Prouza Ladislav	86	6,01	4	
8	Bitnarová Zdeňka	45	3,14	5	
9	Novotný Petr Bc.	134	9,37	6	
10	Pultarová Alena	133	9,30	7	
11	Roubal Jan	67	4,68	8	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.8 Příloha č. 8 – zvolení členové zastupitelstva obce Bohuslavice v roce 2018

Tabulka 25: Zvolení členové zastupitelstva

Kandidátní listina	Kandidát <i>příjmení, jméno, titul</i>	věk	Hlasy	
			abs.	v %
1	Tojnar Jiří	48	326	13,11

1	Novotný Pavel	33	289	11,62
1	Zítka Jaroslav Ing.	66	285	11,46
1	Rydlo Radek	46	275	11,06
1	Vaňát Petr	42	234	9,41
1	Šitinová Jana	43	213	8,56
2	Školník Milan Mgr.	25	175	16,33
2	Šitina Jiří	44	118	11,01
3	Kyral Roman Mgr.	34	260	18,19
3	Nývlt Vlastimil	71	195	13,64
3	Voborníková Ilona Ing.	54	167	11,68

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z <http://www.volby.cz/>.

8.9 Příloha č. 9 – přepis rozhovoru s Ing. Jitkou Slezákovou

1. Jaký byl Váš důvod ke kandidování do zastupitelstva obce? Jaké jste měla při kandidování cíle? Co jste od kandidování očekávala?

Do zastupitelstva obce jsem kandidovala v roce 1990, volby se konaly 24. 11. 1990. Na kandidátku za Občanské fórum mě navrhla aktivní občanka, a když se stavěla kandidátka, tak mě dali na první místo. Já jsem v té době byla na mateřské dovolené, synovi nebyly ještě ani dva roky. Neměla jsem žádné zkušenosti, ambice, bylo mi teprve 27 let. Překvapilo mě, že jsem získala největší počet hlasů ze všech kandidujících jako mladá a nezkušená. Dlouho jsem rozmýšlela, zda mám ukončit mateřskou dovolenou a jít vykonávat funkci starostky. Vůbec jsem nevěděla, do čeho jdu, co to bude obnášet, zda to zvládnu. Nebylo to jednoduché rozhodnutí. Po týdnu jsem souhlasila a na ustavujícím zasedání 10. 12. 1990 jsem byla zvolena starostkou obce. Bylo i velmi nezvyklé, že funkci bude vykonávat žena, tehdy jsme na celém okrese Náchod byly jen 4 ženy starostky, ostatní byli všechno muži. Dnes to je zcela normální a žen starostek je již mnoho. Tenkrát by mě vůbec nenapadlo, že v této funkci vydržím tak dlouho. Je to již 8. volební období. A je to s podivem, ale stále mě ta práce baví, naplňuje mě a mám radost, když se nám v obci něco podaří, něco zbudovat, získat dotaci, pořídit, či vylepšit. Ne vždy to je až tak jednoduché, snadné a bez problémů, ale to k věci patří. Radostnou odměnou mi je i ta skutečnost, že při volbách dostávám velký počet hlasů od voličů, a to není po těch letech tak jednoduché. S počtem získaných hlasů při všech volbách jsem byla v pořadí na 1. nebo 2. místě ze všech kandidátů. To moc potěší, ale i zavazuje. Těší mě i to, že v 15 členném zastupitelstvu máme dobré přátelské vztahy, že tu nemáme „politikaření“ či nějaké nesváry mezi jednotlivými členy, a to není také zase tak obvyklé, když poslouchám ostatní starosty, jaké mají problémy při jednáních v zastupitelstvu, kde jsou třeba opoziční strany, nemohou se dohodnout a hádají se. Tady to našťestí nemáme, všichni jdeme dohromady. Mohu říct, že po celou dobu – všech těch osm volebních období jsme měli dobré vztahy v zastupitelstvu, byly jsme dobrá parta, které šlo vždy o dobro obce i našich občanů.

Těší mě i dobré vztahy s občany, když mohu někomu pomoci, poradit nebo s ním jen prohodit pár vět. Jsem ráda, když dobře vycházím s lidmi, nemám ráda konfliktní situace, i když se tomu člověk někdy nevyhne. Úsměv či dobré slovo od občana nasměrně povzbuzuje a nabíjí.

To jsem se moc rozepsala, ale píšu to tak, jak to cítím. Ani mě nenapadlo, že Vám to budu takto psát. Málo kdy a málo komu jsem toto sdělovala. Je to takové zamyšlení, ke kterému jste mě svým dotazem nějak nasměrovala.

2. Jak byla/je sestavována kandidátní listina Vaší kandidátní strany? Jak bylo určováno pořadí na kandidátní listině? Byl problém sehnat patriční počet kandidátů?

Na první kandidátní listině v roce 1990 jsem se nijak významně nepodílela, sestavovali ji aktivní členové Občanského fóra. Na sestavování kandidátek ve všech následujících volbách jsem se podílela. Naše kandidátní listina Za obec Jasennou byla z nezávislých kandidátů (nepolitická), byli tam členové stávajícího zastupitelstva, zástupci školských zařízení, zahrádkářů, myslivců a ostatních občanů, které jsme vytipovali jako vhodné a kteří by chtěli kandidovat, ale nebyli nikde organizováni (u hasičů, u TJ Sokol – kteří postavili vlastní kandidátku). Sestavování kandidátky, vytipování kandidátů, obcházení kandidátů a mnohdy i jejich velké přemlouvání, aby s námi kandidovali, zajišťování podpisů na prohlášeních, zajišťování podpisů na petici, abychom mohli zaregistrovat kandidátní listinu, protože nejsme politickou stranou, to jsem téměř vše zajišťovala já. Pořadí na kandidátce bylo takové, že na předních místech byli stávající členové zastupitelstva obce, kteří měli zájem dále kandidovat, a dále jsme doplňovali novými uchazeči, které jsme mnohdy museli přemlouvat. S uchazečem jsem projednala pořadí na kandidátce, někdo měl ambice a chtěl být na předním místě, někdo chtěl být naopak v zadní části listiny. Spolupracovala jsem ale i s ostatními volebními stranami, kdy jsme se společně domlouvali na kandidátech, abychom si je „nepřetahovali“, nebo abychom někoho potřebného nezapomněli ke kandidatuře vyzvat. Písemné podklady jsem se snažila připravit i pro ostatní volební strany, aby s tím měli co nejméně práce. Jako starostka jsem měla vždy zájem, aby si občané při volbách měli z koho vybírat. Volilo se 15 zastupitelů, tzn., aby na všech kandidátkách bylo minimálně 30 kandidátů. A to se nám dařilo. V některých obcích to bylo tak, že na kandidátkách bylo jen např. 9 nebo 11 lidí a volilo se 9 členné zastupitelstvo, to nejsou volby. Nikdy jsme neměli plný počet lidí na naší kandidátce, brali jsme to vždy s ohledem na další volební strany, které také neměli plný počet na kandidátce, aby to bylo trochu vyrovnané. Měli jsme zájem o dobré kandidáty i z druhých volebních stran, které jsme chtěli mít v zastupitelstvu, aby mohli zastupovat i např. hasiče a sokoly.

3. Jaký byl program Vaší volební strany při posledních volbách a kdo se na jeho tvorbě podílel? Byly cíle Vaší strany reálné?

Přesný a vyhraněný volební program jsme neměli. Chtěli jsme zajišťovat pro občany dobrý rozvoj obce, starat se a rozšiřovat obecní majetek, aby dobře sloužil našim občanům, zajišťovat kvalitní služby, občanskou vybavenost, budovat inženýrské sítě - vodovod, kanalizaci, zajišťovat občanům dostatečné kulturní, společenské a sportovní vyžití, zajistit dobré životní podmínky, no prostě vše, co ke spokojenému životu občanů patří, a co je

dobré pro rozvoj obce.

4. Jak hodnotíte výsledky minulých voleb? Jak se rozhodovalo o tom, kdo zastane funkci starosty/místostarosty a proč? Byly rozhodující Vaše dlouholeté zkušenosti s touto funkcí?

S výsledky minulých voleb, jakož i všech těch předcházejících, jsem byla velmi spokojená. Do zastupitelstva se dostali rozumní a zodpovědní lidé se zájmem o obec a o občany, ochotní se podílet na vedení obce i na rozhodování, které k řádnému chodu obce patří. K otázce, kdo bude zastávat funkci starosty, byl předložen jen jeden návrh, abych tuto funkci vykonávala i nadále já. Myslím si, že při rozhodování zastupitelů, kdo bude vykonávat funkci starosty, měly svou váhu moje dlouholeté zkušenosti a znalosti. Musím říct, že nikdo jiný neměl zájem tuto funkci vykonávat. Co se týká místostarosty obce, ze zvolených zastupitelů byl navrhnutý za místostarostu obce kandidát z jiné volební listiny (Hasiči Jasenná) – pan Martin Holeček, který tuto funkci přijal. Nikdo další o tuto funkci neměl zájem.

5. Zastupitelstvo obce se schází každé 3 měsíce. Jsou veřejná zasedání jedinou schůzí zastupitelstva nebo máte v obci i neveřejná zasedání případně pracovní porady? Pokud ano, jak často případně při jakých příležitostech?

Veřejné zasedání máme jedenkrát za tři měsíce. Mimo to máme každé první úterý v měsíci pracovní jednání zastupitelstva obce, kde projednáváme průběžně řešené problémy, úkoly, starostka předává informace z dění úřadu zastupitelstvu a seznamuje je i s došlou poštou. Dle potřeby se schází i rada obce, která řeší některé záležitosti dle své pravomoci. Dvakrát do roka se schází kontrolní výbor a finanční výbor (dle zákona). V současné době se konají jen veřejná zasedání ZO, pracovní jednání v době nouzového stavu nesvoláváme.

6. Kdo přichází s podněty k investičním akcím a tím i rozvoji obce? Kdo vyhledává dotační tituly? Přichází s podněty i občané?

Některé návrhy podávám já, zjišťuji a navrhuji možnosti čerpání dotací na naše akce. Podněty podává i místostarosta a další členové zastupitelstva obce. Je to společná diskuse a projednávání, kdy řešíme návrhy jednotlivých akcí, jejich projektování, realizaci i pořadí realizace. Někdy podají podnět i sami občané, že mají zájem, co by se mělo realizovat. Své požadavky nám předkládá i naše příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola Jasenná, které se snažíme vždy vyhovět a splnit její požadavky.

7. Jaké investiční akce se Vám podařilo prosadit? Co byste chtěla v nejbližší době prosadit? Jakým způsobem prosazujete tyto rozvojové záležitosti?

Za těch 30 let je těch investičních akcí hodně. Je to zbudování obecního vodovodu po celé obci včetně postavení věžového vodojemu, zbudování splaškové kanalizace po celé obci včetně čerpacích stanic (obec se aktivně celá léta podílela na přípravě i realizaci, ale investorem a majitelem je DSO Jaroměřsko, neboť dotaci bylo možné získat jako DSO – uskupení více obcí na Jaroměřsku), zbudování chodníků – oboustranných ve středu obce a jednostranných v celé délce obce. Velkým přínosem pro obec vidím to, že jsme nakupovali pro obec výhodné objekty, které dále sloužili našim občanům pro zajištění a rozšíření občanské vybavenosti, takže jsme měli v obci zajištěný obchod, hospodu, poštu, knihovnu atd. a vše ve vlastních obecních prostorách. V některých obcích měli problém, že přišli o

prodejnu, hospodu, protože tyto objekty nebyly ve vlastnictví obce. U nás to tak naštěstí nebylo. Jednalo se o tyto objekty:

- červnu 1991 jsme bezplatně převedli do vlastnictví obce od ZOD Josefov celý objekt čp. 58, kde nyní je Restaurace Na Křižovatce s velkým sálem a podsálím, prodejna potravin, telefonní ústředna, obecní sklady a obecní byt.
- v prosinci 1991 jsme odkoupili od Okresního úřadu i pozemek pod tímto objektem i pozemky v širokém okolí
- v roce 1994 jsme zakoupili od Jednoty Hronov nákupní středisko čp. 67, které po celou dobu slouží občanům k zajišťování nákupů a nyní funguje jako prodejna potravin Hruška
- v roce 2001 jsme zakoupili od Okresního úřadu pozemek pod tímto obchodem
- v prosinci 1999 jsme zakoupili bývalý kulturní dům čp 68 od restituentů včetně velké rozlohy okolních pozemků. Hospodářská část objektu se zbourala a postavili jsme zde nový obecní úřad, poštu, knihovnu, internetovou místnost a 4 obecní byty. Přilehlý kulturní dům jsme zrekonstruovali, nyní slouží ke společenským událostem (volby, vítání občánků, svatby, oslavy, kulturní akce a celoročně je využíván jako herna stolního tenisu pro TJ Sokol)
- na tomto zakoupeném pozemku za kulturním domem vzadu u sokolského hřiště jsme v letech 2007 -2009 postavili Šatny pro sportovce jako zázemí k sokolskému hřišti
- v březnu 2008 nám na základě naší žádosti bezplatně převedlo Římskokatolická farnost Jasenná obřadní síň s kolumbárium u kostela, takže si sami kolumbárium spravujeme
- v prosinci 2008 jsme zakoupili od Římskokatolické farnosti Jasenná objekt bývalé fary čp. 1 s hospodářskými budovami a pozemky včetně velké zahrady – je připraven projekt a objekt budeme rekonstruovat po získání dotace na výstavbu 4 bytů
- dubnu 2009 nám bylo uznáno vlastnické právo ke stavbě na pozemku p.č. 612, jednalo se o bývalý objekt Svazarmu, tento objekt v srpnu 2010 vyhořel a zůstaly jen sklepní prostory s vrchními stropy, nechali jsme vypracovat projekt a v letech 2012 – 2014 jsme z dotace a z úhrady od pojišťovny zbudovaly nový bytový dům čp. 301 se 4 sociálními byty, které slouží našim občanům
- v září 2010 jsme odkoupili pozemek p.č. 612 pod objektem bývalého Svazarmu od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a pozemek p.č. 610 kolem objektu bývalého Svazarmu – nyní bytového domu čp. 301
- v září 2012 jsme zakoupili objekt čp. 69 včetně hospodářských budov a všech pozemků naproti obecnímu úřadu. Jednalo se z hlediska rozvoje obce o strategické pozemky v samém středu obce, kde jsme plánovali zbudovat obecní náves. To se nám v roce 2020 povedlo, z dotace jsme provedli demolici téměř všech budov v čp. 69 (mimo stodoly). Takže mezi obecním úřadem, kostelem se hřbitovem a prodejnou potravin vznikla prostorná otevřená náves. Je to velký travnatý prostor s rybníčkem, dětským hřištěm a krásným pohledem od státní silnice na kostel se hřbitovem. Musím říci, že jsem nikdy nemusela nic tvrdě prosazovat, při diskuzi vždy zastupitelstvo uznalo, že se jedná o rozumný návrh a nejlepší řešení pro budoucnost obce a občanů.
- V současné době připravujeme projekt na rekonstrukci hasičské zbrojnice včetně hasičské klubovny.
- Po získání dotace z Ministerstva pro místní rozvoj chceme zbudovat 4 byty na bývalé faře čp. 1 – je to dlouho připravovaná akce.
- Plánujeme provést Úpravu veřejného prostranství za Restaurací Na Křižovatce a zpevnění příjezdové komunikace k bytovému domu čp. 301 – budeme v příštím roce

realizovat. Všechny tyto akce máme společně schválené v zastupitelstvu a připravuje se jejich realizace. Tyto rozvojové záležitosti řešíme společně v zastupitelstvu obce, diskutujeme o potřebnosti těchto akcí a o jejich realizaci.

8. Z jakých zdrojů čerpá obec na financování investičních akcí? Jak řeší obec případný nedostatek finančních prostředků?

Na financování investičních akcí se snažíme maximálně využít všech možných dotací. Dále akce financujeme z vlastních finančních prostředků. Úvěry na financování akcí nevyužíváme, vždy se snažíme hospodařit tak, abychom realizované akce financovali z dotací a z vlastních financí bez úvěru. Za celou dobu 30 let, co vykonávám funkci starostky, jsme čerpali úvěr jen jednou, a to v roce 2004 (490.496,23 Kč). V tomto roce jsme realizovali velké množství akcí, které nebylo možné odložit nebo nerealizovat, proto jsme museli využít tento krátkodobý úvěr. V roce 2004 výdaje na realizované akce činily 8.290.000 Kč.

9. Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci v obci, život v obci, výstavbu nových domů a přírůstek obyvatelstva? Kam chcete, aby směřoval rozvoj obce? Co si myslíte, že by občané chtěli zlepšit?

Současná ekonomická situace v obci je dobrá, na účtech máme asi 14.400.000 Kč. Každou investici zvažujeme, hospodaříme rozumně, ale co je potřeba, to se vždy udělá a provede. V obci je základní občanská vybavenost – základní škola, mateřská škola, pošta, 2 obchody s potravinami, restaurace, knihovna, prodejna květin, veterina. Domnívám se, že je vyhovující i autobusové spojení. Máme tu dětská hřiště, prostory pro sportovní i kulturní a společenské využití. Poslední dobou nám volají i mladí lidé odjinud, že se jim v Jasenné líbí a že by chtěli v obci koupit stavební parcelu a postavit si tu rodinný domek. V tom je velký problém, protože v současné době obec nemá žádné stavební parcely. V současné době zpracováváme nový územní plán, kde budou řešeny nové stavební parcely. Územní plán bude hotový až tak za 2 až 3 roky. To je v současné době asi největší problém. Co se týká přírůstku obyvatelstva, nemáme s tím nějaký problém, lidé kupují starší domy a modernizují si je, máme tady hodně nově přistěhovaných mladých lidí. Jenom pro zajímavost, když jsem začínala před 30 lety, byl počet obyvatelstva 694, nyní máme asi 755 občanů. Není to horentní nárůst, ale pro rozumný rozvoj obce to zcela stačí. Máme i hodně malých dětí. Takže si myslím, že vývoj je dobrý.

Máme zpracovaný strategický dokument Plán rozvoje obce na dobu 10 let (je uveden na webových stránkách obce), tam jsou zapracované na základě dotazníkového šetření požadavky občanů, i to, co by si přáli. Některé akce z tohoto programu jsou již zrealizované.

10. Na co jste za dobu svého působení v zastupitelstvu obce pyšná a co byste teď s odstupem času udělala jinak? Funkce starostky není zrovna jednoduchá, co jste se díky ní naučila?

Jsem pyšná a velmi mě těší vše, co jsem za ty dlouhé roky pro obec vykonala – viz bod 7. Když se ohlédnu zpátky, nenapadá mě nic, co bych udělala jinak.

Máte pravdu, že funkce starostky není jednoduchá. Během této práce jsem získala všeobecný přehled, setkáte se s tolika obory a řešíte záležitosti v různých oblastech od životního prostředí – kácení stromů, rybníky, zeleň v obci, problematiku odpadů, přes

stavební a technické záležitosti u výstavby i oprav budov, komunikací, chodníků, budování infrastruktury, setkáváte se s různými profesemi, řešení problematiky administrativní – vystavování rozhodnutí, potvrzení, povolení, stanovisek, záležitosti v oblasti evidence obyvatel, výběrových řízení na dodavatele akcí, uzavírání kupních a darovacích smluv, zajišťování různých kulturní a společenských akcí atd. (teď mě vše ani nenapadne). Je to tak rozmanitá práce, žádný stereotyp, stále se něco mění, musíte stále řešit technické a stavební problémy, zajišťovat dotace pro obecní akce a tam hlídat lhůty a termíny, aby bylo vše v pořádku a nic se nepromeškalo), zajišťovat obecní pracovníky přes Úřad práce, řídit stálého obecního zaměstnance, jednat s občany, řešit i jejich sousedské problémy, které nám ani nepřísluší, ale pro dobro sousedských vztahů se člověk snaží v dobrém vše urovnat. Střídá se práce v terénu s administrativní prací – té je většina. Připravovat všechna jednání zastupitelstva, rady a výborů a z nich ze všech si dělám sama zápisy a předkládám ověřovatelům k podpisům (aby s tím neměli mnoho práce). Takže se opravdu člověk nenudí.

8.10 Příloha č. 10 – přepis rozhovoru s Vladimírem Tláskalem

1. Jaký byl Váš důvod ke kandidování do zastupitelstva obce? Jaké Jste měl při kandidování cíle? Co jste od kandidování očekával?

Práce pro obec a zastupování TJ Sokol Jasenná.

2. Jak byla sestavována kandidátní listina Vaší kandidátní strany? Jak bylo určováno pořadí na kandidátní listině? Byl problém sehnat patřičný počet kandidátů?

Na základě jednání schůze TJ Sokol Jasenná.

3. Jaký byl program Vaší volební strany při posledních volbách a kdo se na jeho tvorbě podílel? Byly cíle Vaší strany reálné?

Nejsme politická strana, nesestavujeme žádný program.

4. Jak hodnotíte výsledky minulých voleb? Jak se rozhodovalo o tom, kdo zastane funkci starosty/místostarosty a proč?

Kladně a podle očekávání. Funkce byly nabídnuty podle počtu získaných hlasů ve volbách jednotlivým členům a na základě vyjádření oslovených členů včetně následného hlasování zastupitelstva.

5. Zastupitelstvo obce se schází každé 3 měsíce. Jsou veřejná zasedání jedinou schůzí zastupitelstva nebo máte v obci i neveřejná zasedání případně pracovní porady? Pokud ano, jak často případně při jakých příležitostech? Chtěl byste zasedání zastupitelstva nějak změnit případně jak?

Zastupitelstvo se schází v běžné době jednou měsíčně (mimo léto) na pracovním zasedání, nebo v případě nutnosti zasedání svolá starostka obce dle potřeby. Veřejná zasedání se je naplánováno jednou za tři měsíce a je možné svolat i mimořádně dle potřeby. Zasedání zastupitelstva bych neměnil.

6. Kdo přichází s podněty k investičním akcím a tím i rozvoji obce? Kdo vyhledává dotační tituly? Přichází s podněty i občané?

Podněty pro investiční akce dávají členové zastupitelstva a vycházejí také od občanů obce. Možnost dotačních titulů předkládá většinou starostka nebo i jednotliví členové zastupitelstva a na základě rozhodnutí zastupitelstva jsou vybrány.

7. Jaké investiční akce se Vám podařilo prosadit? Co byste chtěl v nejbližší době prosadit? Jakým způsobem prosazujete tyto rozvojové záležitosti?

Jako jedinec neprosazuji akce, je to součást diskuse a argumentace k jednotlivým akcím.

8. Z jakých zdrojů čerpá obec na financování investičních akcí? Jak řeší obec případný nedostatek finančních prostředků?

Z dotačních titulů a z vlastních zdrojů.

9. Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci v obci, život v obci, výstavbu nových domů a přírůstek obyvatelstva? Kam chcete, aby směřoval rozvoj obce? Co si myslíte, že by občané chtěli zlepšit?

Ekonomickou situaci obce hodnotím jako dobrou. Výstavba nových domů v obci by mohla být ve větším rozsahu včetně výstavby bytů. Rozvoj obce bych zaměřil na výstavbu bytů, opravu místních komunikací i chodníků, rekonstrukci sokolského areálu, výstavbu pečovatelského domu a zavedení optického kabelu.

10. Na co jste za dobu svého působení v zastupitelstvu obce pyšný a co byste teď s odstupem času udělal jinak?

Jsem pyšný na zrealizované investiční akce a hospodaření obce s kladným výsledkem.

8.11 Příloha č. 11 – přepis rozhovoru s Jiřím Tojnarem a Vlastimilem Nývltem

1. Jaký byl Váš důvod ke kandidování do zastupitelstva obce? Jaké Jste měl při kandidování cíle? Co jste od kandidování očekával?

Naše sdružení očekávalo změnu celkového chodu obce.

2. Jak byla sestavována kandidátní listina Vaší kandidátní strany? Jak bylo určováno pořadí na kandidátní listině? Byl problém sehnat patřičný počet kandidátů?

Pořadí na kandidátní listině bylo sestaveno po dohodě s ostatními kandidáty.

3. Jaký byl program Vaší volební strany při posledních volbách a kdo se na jeho tvorbě podílel? Byly cíle Vaší strany reálné?

Na tvorbě programu se podíleli všichni kandidáti. Prakticky všechny body programu byly již splněny.

4. Jak hodnotíte výsledky minulých voleb? Jak se rozhodovalo o tom, kdo zastane funkci starosty/místostarosty a proč?

Výsledky hodnotíme kladně. Rozhodovalo se volbou nového zastupitelstva na ustavujícím jednání ZO.

5. Zastupitelstvo obce se schází každé 3 měsíce. Jsou veřejná zasedání jedinou schůzí zastupitelstva nebo máte v obci i neveřejná zasedání případně pracovní porady? Pokud ano, jak často případně při jakých příležitostech?

Veřejná zasedání jsou jedinou schůzí zastupitelstva obce. Ve výjimečných případech se domlouváme individuálně s ostatními zastupiteli.

6. Kdo přichází s podněty k investičním akcím a tím i rozvoji obce? Kdo vyhledává dotační tituly? Přichází s podněty i občané?

Nejčastěji starosta, podněty ale podávají i ostatní zastupitelé a občané obce.

7. Jaké investiční akce se Vám podařilo prosadit? Co byste chtěl v nejbližší době prosadit? Jakým způsobem prosazujete tyto rozvojové záležitosti?

Poslední velkou akci, kterou se podařilo prosadit, je rekonstrukce bytového domu čp. 295 s dotací ve výši 90 %, což představuje přibližně 10,5 milionu korun.

8. Z jakých zdrojů čerpá obec na financování investičních akcí? Jak řeší obec případný nedostatek finančních prostředků?

Obec čerpá z národních, evropských i vlastních zdrojů. Obec hospodaří tak, aby neměla nedostatek financí na připravované projekty.

9. Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci v obci, život v obci, výstavbu nových domů a přírůstek obyvatelstva? Kam chcete, aby směřoval rozvoj obce? Co si myslíte, že by občané chtěli zlepšit?

Současná situace není lehká, ale musíme se přizpůsobit. V rámci možností se snažíme vyhovět všem. Snažíme se o celkový rozvoj obce včetně infrastruktury a kulturních a společenských aktivit, které v současnosti nejsou možné, ale máme v plánu se k těmto aktivitám vrátit, jak situace dovolí. Bohužel obec nevlastní žádné stavební pozemky pro rozvoj bytového fondu.

10. Na co jste za dobu svého působení v zastupitelstvu obce pyšný a co byste teď s odstupem času udělal jinak? Funkce starosty není zrovna jednoduchá, co jste se díky ní naučil?

Jsme rádi, že se nám daří rozvíjet obec v oblasti infrastruktury, movitého i nemovitého majetku obce.

Tato práce nám dala mnoho zkušeností, ať už pozitivních, tak i negativní. Je to zajímavá a rozmanitá práce, která nás baví.

8.12 Příloha č. 12 – přepis rozhovoru s Mgr. Milanem Školníkem

1. Jaký byl Váš důvod ke kandidování do zastupitelstva obce? Jaké Jste měl při kandidování cíle? Co jste od kandidování očekával?

Byl jsem osloven vzhledem k mému titulu a vzdělání (veřejná správa/politologie), zdali bych nekandidoval. Osobní motiv byl podpořit lídra kandidátky, který kandidátní listinu sestavoval, resp. obecný zájem se angažovat v podmínkách malé obce. Dále pak samozřejmě možnost mít informace a pozitivně ovlivňovat dění v obci. Neměl jsem žádná velká očekávání, lokální politiku sleduji (čtu tiskoviny, sleduji webové stránky) a jsem obeznámen i s její historií.

2. Jak byla sestavována kandidátní listina Vaší kandidátní strany? Jak bylo určováno pořadí na kandidátní listině? Byl problém sehnat patřičný počet kandidátů?

Sestavoval ji lídr kandidátní listiny Jiří Šitina a průběžně snahu konzultoval s ostatními kandidáty, nicméně o pozici lídra neměl původně zájem (první místo bylo nejprve nabídnuto mně, druhé místo rovněž, nakonec jsme se domluvili na osmém místě kandidátní listiny – nechtěl jsem ve volbách 2018 být příliš vepředu, jelikož mně čekalo několik zahraničních cest v průběhu volebního období, nicméně i tak jsem byl na základě přednostních hlasů zvolen a „skočil“ na první místo“).

3. Jaký byl program Vaší volební strany při posledních volbách a kdo se na jeho tvorbě podílel? Byly cíle Vaší strany reálné?

Program reagoval na aktuální i dlouhodobě dění v obci (transparentnost při hospodaření s veřejnými penězi, kvalitní škola s aprobovanými pedagogy, podpora spolků, lepší komunikace místní samosprávy s občany apod.) Hlavním iniciátorem jednotlivých bodů byl lídr kandidátky, nicméně konzultoval to a návrhy zapracovával na základě podnětů jednotlivých kandidátů. Reálné byly.

4. Jak hodnotíte výsledky minulých voleb? Jste spíše opoziční zastupitel, existuje něco, v čem souhlasíte s opozicí nebo se Vaše názory na rozvoj obce a investice radikálně liší?

Volby, kde kandidovaly kandidátky v poměru 2:1, nebyly příliš soutěživé. což je jednou z podmínek demokratických voleb. Opoziční kandidátní listina měla jen slabé šance při této konstelaci uspět. Nicméně jejím záměrem bylo alespoň proniknout do obecního zastupitelstva a podílet se na veřejném dění, vládnoucí většinu v rámci možností kontrolovat. Názory s vládnoucí většinou se liší, co se týče komunikace s občany (ale i opozičními zastupiteli), hospodaření/čerpání dotací, kritérií pro financování spolků, transparentnosti, fungování školy, kde při současném řediteli dochází k přehlašování dětí.

5. Zastupitelstvo obce se schází každé 3 měsíce. Jsou veřejná zasedání jedinou schůzí zastupitelstva nebo máte v obci i neveřejná zasedání případně pracovní porady? Pokud ano, jak často případně při jakých příležitostech? Chtěl byste zasedání zastupitelstva nějak změnit případně jak?

Jednání v minulých volebních období probíhala i častěji než v zákonem daném limitu 1x za čtvrt roku. Uvítali bychom častější jednání, aby byl prostor průběžně reagovat na dění v obci a ne se zpožděním či vůbec. Pracovní porady jsou výjimečné, osobně nejsem jejich příznivcem (ZO je veřejný orgán, scházet se za zavřenými dveřmi nepůsobí dobře na občany). Změnit i přístup vedení obce a zastupitelů z vládnoucí většiny, na nás opoziční zastupitele působí, že nemají o jednání zájem, diskuze je obtěžuje. To může souviset s tím, že většina zastupitelů je ve funkci již třetí volební období.

6. Kdo přichází s podněty k investičním akcím a tím i rozvoji obce? Kdo vyhledává dotační tituly? Přichází s podněty i občané?

Tyto aktivity jsou v 90 % případů na vedení obce. Opoziční zastupitelé by se zapojili, nicméně vedení jim neposkytuje žádné související informace. Občané se v tomto spíše neangažují.

7. Jaké investiční akce se Vám podařilo prosadit? Co byste chtěl v nejbližší době prosadit? Jakým způsobem prosazujete tyto rozvojové záležitosti?

Viz odpověď výše.

8. Z jakých zdrojů čerpá obec na financování investičních akcí? Jak řeší obec případný nedostatek finančních prostředků?

Ze svého rozpočtu, často v kombinaci s dotačními tituly.

9. Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci v obci, život v obci, výstavbu nových domů a přírůstek obyvatelstva? Kam chcete, aby směřoval rozvoj obce? Co si myslíte, že by občané chtěli zlepšit?

Řada občanů je zaměstnána ve zdejších firmách (zemědělský podnik, firmy zabývající se kovoobráběním), ekonomická situace obce tedy závisí na občanech a podnikatelích. Rekonstrukce krajské komunikace, při které byla omezena činnost řady živnostníků, a globální pandemie COVID-19, budou mít nepochybně negativní dopady na ekonomickou situaci v obci. Obci chybí strategický dokument – program rozvoje obce. Investiční akce se realizují nahodile, bez dlouhodobého plánu, nevyhodnocují se jejich přínosy apod. Občané (alespoň ti, se kterými komunikujeme jako opoziční zastupitelé) by uvítali lepší komunikaci s vedením obce (starosta jen občas zvedá telefony, na e-maily nereaguje takřka vůbec, je problém ho zastihnout i osobně). Část rodičů by také uvítala takové vedení školy, kde se často nestřídají učitelky, tak jako tomu je v poslední době, personál je kvalifikovaný pro výuku a kde je zájem komunikovat a řešit problémy.

10. Na co jste za dobu svého působení v zastupitelstvu obce pyšný a co byste teď s odstupem času udělal jinak?

Konkrétní úspěchy je zásluha na ocenění významné rodačky Jany Matoulkové pamětní medailí hejtmana kraje, s opozičním kolegou Jiřím Šitinou vyvolání veřejné diskuse ohledně umístění radarů na měření rychlosti v obci a tím zvýšení bezpečnosti občanů. Dlouhodobější úspěch je, že i v rámci toho, že funkce vykonáváme dobrovolně, bez odměn, se nám daří v rámci našeho volného času komunikovat s občany, udržovat opoziční web, reagovat na aktivity vedení obce, být aktivní na jednání ZO apod.